

S'Ull de Sol

Revista cultural d'Alaior

Febrer 2021 | Núm. 366

2 €

DL ME 407 - 1990

Energia 2030, un camí

Telemàtica, un futur
per a Menorca?

Què esperam
del Pla General

30 1990 - 2020
ANYS

MANOLO BARRO

S'Ull de Sol

Febrer 2021 · Edició núm. 366

32 pàgines · Tiratge 1100 exemplars

Coordinador: Miquel À. Marquès

Administrador: Josep LL. Andreu

Equip de redacció: Paco Mercadal,
Pere Gomila, Anselm Barber,
Josep LL. Andreu, Maca Ramos.

Muntatge: Joan Barber Palliser

Col·laboradors: Pere Reure,
Miquel À. Limón Pons, Antoni Gómez
Jaume Cardona "Tanus", Llorenç Pons,
Blanca Ripoll, Quico Sintès, Pep Gómez,
Enrique Cuadra, Francesc Ximenes,
Bep Meler, Marga Juanico, Núria Pons,
Jordi Odrí, Mandy Tuckett

Fotografies:

Redacció, Manolo Barro, Foto Nueva,
Joan Florit

Correcció lingüística:

Pere Gomila i Paco Mercadal

Disseny gràfic: Redacció

Publicitat: Ramon Babot

a/e: publicitatsulldesol@gmx.com

Repartidors: Josep LL. Cardona,
Pura Mercadal PonsEdita S'Ull de Sol, Associació Cultural
Carrer des Forn, 9
07730 ALAIOR (MENORCA)
a/e: sulldesol@yahoo.es
sulldesol@gmail.comIMPREMTA: J. PONS
Cra. Nova, 137 - Alaior
DL ME 407 - 1990S'Ull de Sol s'edita amb la col·laboració
parcial de l'Ajuntament d'Alaior, del
Consell Insular de Menorca i Direcció Gral.
de Política Lingüística del Govern Balear

Blanca Ripoll

Cop de fona

L'edatisme

El psiquiatre Robert Butler va encunyar el 1968 un terme nou, encara poc emprat: edatisme. Amb aquesta paraula, Butler volia designar la discriminació de les persones grans, basada en prejudicis i estereotips, per part d'una societat que exclusivament valora aspectes com la joventut, la bellesa, la força, l'agilitat o la velocitat. De forma flagrant, aquest edatisme es va fer palès en aquesta pandèmia que encara dura: la deixadesa i males condicions en què tants majors viuen a geriàtrics o residències, la solitud de tants ancians en habitatges que no estan adaptats... Tot va esdevenir tràgic amb l'aparició de la Covid-19 i ara per ara no sabem unes xifres de defuncions que, de ben segur, seran estremidores. El 20 de desembre del passat 2020, Rosa Montero en parlava a *El País* en un article que us recoman: "Héroes callados".

Amb tota certesa ja us hauré parlat de Sara Mesa en aquests cops de fona que van i venen. És una escriptora que m'agrada ben prou, que té una obra narrativa en creixement (no només quantitativa, sinó en qualitat, densitat i coherència) i un estil molt cuidat i concís. El 2011 va escriure una novel·la que va reeditar el 2017 i que és un vaticini dramàtic: un incendi acaba amb la vida de moltes persones grans, abandonades pels seus familiars en un geriàtric d'una ciutat despoblada. També en un relat, "Mármol", inclòs en el volum *Mala letra* (2012), hi apareixen referències subtils i que trasbalsen ancians que se suïciden llançant-se des dels seus habitatges, crítica eloqüent als bancs que desnonaven octogenaris per impagaments d'hipoteques a la darrera gran crisi econòmica. Són només dos casos molt puntuals, que posen el dit a la nafra: la marginalitat a què obliga el sistema a les persones grans, quan ja han deixat de ser "útils" segons els criteris neoliberals.

Darrerament he llegit dues obres que són una resposta divertida i crítica a aquest edatisme. La primera és *Los ancianos siderales* (2020) de Luis Mateo Díez; una novel·la divertidíssima, surrealista i sovint desconcertant, que ens parla d'un geriàtric abandonat i lluny d'una ciutat amurallada, on un grup d'ancians col·leccionen ocells morts que cauen al pati del centre, tot creient que són avisos d'extraterrestres que vindran a emportar-se'ls potser a un lloc millor. El geriàtric està gestionat per un metge que no ho és i que va assolir la feina presentant un títol de veterinari que tampoc era seu. La metàfora està clara i la crítica a l'oblit social dels nostres majors és evident, tot i els parlaments divertits que ens fan esclatar de riure.

I, per últim, *Diario de un viejo cabezota* (2020) de Pablo Martín Sánchez. També ens situa en un entorn distòpic, però en un futur llunyà, on el protagonista, un vell escriptor retirat, resisteix amb altres persones en el centre psiquiàtric Pere Mata de Reus, en una Península Ibèrica despoblada per necessitats demogràfiques globals. Per distreure's, escriu un diari a les pàgines buides que troba als pocs llibres que guarda una biblioteca del psiquiàtric. Divertidíssim també, aquest *Diario* és la defensa de la resistència moral, de la utilitat per a l'esperit de tantes coses que, segons el mercat, són prescindibles.

Llegiu i molt, que el present és incert, però el futur és ple d'esperança.

Consell Insular
de Menorca

Redacció

Editorial

Bé per produir electricitat, però millor si els beneficis econòmics també es queden a Menorca

Molt coherent la iniciativa 2030 del Consell Insular per a l'electricitat produïda i consumida a Menorca. Coherent amb la declaració de reserva de biosfera, la urgència climàtica i ser una illa que importa quasi tota l'energia que consumeix. La veritat és que atès que hi ha mitjans avui de tot tipus per fer-ho, restar més anys sense una iniciativa transformadora en aquest camp seria com falsejar anys i anys d'omplir pàgines de paraules i de discursos sobre la consciència i els valors mediambientals de Menorca. A altres llocs ja fa anys que ho van fer.

El consum d'electricitat anual a Menorca és de 491.047 MWh. El preu mitjà és de 88 €/MWh, aproximadament seran 43 milions d'€ anuals més tots els altres indirectes, que s'incrementaran en la mesura que el transport per carretera i la calefacció es vagin electrificant, fins a més de 100 milions d'euros anuals. La repercussió en la capitalització de l'illa dependrà de quina part d'aquesta producció acabi en mans d'empreses de fora i de quina part sigui producció feta per empreses i particulars arrelats a Menorca.

El sistema econòmic mou el capital d'un lloc a un altre per fer inversions, açò no és dolent sempre que no suposi una extracció de riquesa dels territoris i una acumulació de beneficis en seus empresarials molt distants del territoris que generen la riquesa. Potser la majoria de les empreses que extrauran beneficis de l'electricitat de Menorca tributaran a Madrid perquè hi tenen les seves seus. Així la consciència ambiental de l'illa alimentarà una comunitat autònoma que acapara gran part dels beneficis que genera el conjunt del país. I després resulta que els madrilenys amb els seus vots regalen la gestió d'aquests tributs en forma de beneficis i d'exempcions fiscals a les grans fortunes.

Aquest és el capítol que el Consell està descuidant, km 0 sí en la producció, però també en la repercussió comunitària de l'activitat econòmica fomentada i subvencionada amb fons públics que corresponen als menorquins. Aquesta és l'altra cara del model econòmic nou a implantar.

L'Ajuntament ha de ser qui urbanitzi els carrers nous que necessita el poble

Hem demanat a diferents persones relacionades amb l'urbanisme sobre què cal esperar del PGOU. A més d'unes normes sense ambigüitats que permetin una democratització real de les possibilitats de tothom també demanen una gestió més àgil i simple.

Però allò que ens crida més l'atenció és que cada vegada hi ha una consciència més clara que els carrers nous hauran de ser d'iniciativa municipal quant a ordenar i a urbanitzar.

Els petits propietaris avui estan molt lluny de les condicions idònies per complexitat i per capitals per tirar endavant promocions noves mitjançant juntes de propietaris. L'època del *boom* de demanda i de beneficis es va acabar. La demanda avui i en el futur serà d'habitatges de lloguer. Són els més urgents i els que difícilment promouran els propietaris particulars. Li correspon a l'Ajuntament donar resposta, com ha succeït a la resta d'Europa.

A més a més l'Ajuntament ha creat diferents precedents que són un greuge enorme amb la resta d'alaïorencs. Els darrers: ha urbanitzat l'Argentina i el carrer del camí de la Mola eximint els propietaris afectats d'aportar les contribucions especials o les despeses que sí van pagar la resta d'alaïorencs i tots els promotors dels creixements nous.

Es tracta que la iniciativa sigui de l'Ajuntament però que sigui portada a terme amb la col·laboració d'empreses de gestió i de construcció. De cap manera fer-ho per mitjà dels serveis tècnics municipals tapats de tràmits ordinaris que ho farien impossible. El poble necessita habitatge, necessita carrers on aixecar-los. No hi ha gaire més temps abans que el problema ja sigui irreversible.

No és pot mentir amb la vacunació

Aquest mes hem parlat amb el responsable de l'organització de la vacunació a Menorca per conèixer com es prepara i administra la vacuna contra la COVID-19 a Menorca.

És un procés complicat pel qual els sanitaris han de fer front a la manca de dosis necessàries per administrar, s'ha d'obtenir el permís de les persones, es vacunen primer als grups més vulnerables i essencials, s'ha de fer una feina estricta per preparar i administrar la vacuna i s'ha de fer el seguiment *in situ* de l'usuari davant una possible reacció.

Deim tot açò davant els comentaris de barra de bar d'alguns que, per ignorància, o pitjor, per mala criança, critiquen la lentitud en l'administració de la vacuna Pfizer als nostres conciutadans.

En tost de perdre el temps escampant mentides, el que cal és informar-se millor i ajudar a la societat menorquina a superar quant més prest millor aquesta situació crítica, tant sanitària com econòmica i social.

Antoni Gómez (metge)

Però el túnel serà llarg

El mes passat escrivia sobre la vacuna i la seva acceptació, i com la implantació d'aquesta ens permetia ser optimistes de cara al futur. Arran d'açò, titulava l'article com «Llum al final del túnel». Però poc pensava que el tram que ens queda per recórrer fos tan llarg i dur, ja que encara que veiem la llum, alguns no arribaran al final.

Ja hem començat a posar les vacunes, i segur que quan llegiu aquestes línies tots el nostres majors del geriàtric ja hauran rebut la segona dosi i estaran completament vacunats.

Però mentre, Alaior s'ha convertit en una ciutat amb un dels índex més alts d'afectats i alguns dels nostres ciutadans han hagut de ser ingressats al Mateu Orfila i lluiten entre la vida i la mort.

Què ens ha passat? Jo crec que hem estat massa confiats. Semblava que la malaltia era cosa de fora, de Madrid o de Mallorca, i que aquí quasi no hi havia casos i que tot el que explicaven sobre els possibles contagis no anava amb nosaltres.

Hem hagut de tenir diversos brots i gent greu ingressada al Mateu Orfila per adonar-nos que la malaltia era una cosa de veritat, i que la teníem més a prop del que pensàvem. Ara tots tenim qualche familiar, amic o conegut que ha patit el Covid19, alguns sense símptomes i d'altres amb patologies greus com pneumònies, encefalitis, insuficiència renal, i tots coneixem algú que desgraciadament s'ha mort.

Per tant, es ver que amb la vacuna podrem gaudir d'immunitat en contra d'aquest virus, però mentre, devem extreure les mesures de prevenció.

Sembla que si arriben les vacunes demanades, a final de juny podria estar vacunada el 70% de la població menorquina, cosa que significaria un alt percentatge d'immunitat, ja que la immunitat és de prop d'un 80%. Pensau que amb la vacuna de la grip s'arriba a un 50% de la població, i la immunitat és d'un 60%. Per tant la vacuna de la Covid19 podem dir que provoca una bona resposta immunitària, però perquè tenguí l'efecte desitjat hauria d'arribar al 70% de la població. A veure si tindrem prou seny i anirem a posar-nos la vacuna. Seria imperdonable que no anéssim a vacunar-nos!

Però, mentre, hem de seguir, ara més que mai, amb les mesures de prevenció del contagi.

Rentat de mans freqüent i més després d'haver estat en contacte amb algú de fora del nostre nucli habitual. I si emparam les solucions hidroalcohòliques millor.

Dur la mascareta ben posada i que ens tapi el nas i la boca. Recordau que les de paper s'han de canviar freqüentment i tirar-les als fems. He vist alguns que duen unes

mascaretes que ja són marrons de brutes que estan. Si són mascaretes de tela s'han de rentar amb freqüència, i no fa falta que sigui amb lleixiu; amb aigua calenta i sabó o dins la rentadora és suficient. Pensau que si duim una mascareta bruta o en males condicions no val per res.

I la distància social: mantenir els 2 metres i evitar aglomeracions. La manca d'incompliment d'aquesta mesura és la que provoca els brots més tristos i estranys. S'han produït brots després d'un funeral, després d'un dinar de família, després d'una festa il·legal, o d'una picada familiar a la terrassa. Ja ho veis, encara que ens pensem que no passarà res, és molt fàcil contagiar-nos.

Ja sé que alguns em direu que coneixeu a qualcú que ha passat la malaltia sense cap símptoma i està perfectament bé. Cert, i enhorabona pel que ho ha pogut passar així. Però n'hi ha d'altres que l'han pelada.

Actualment els metges encara no sabem perquè a algunes persones el virus no els provoca cap símptoma, però a d'altres els porta a situacions límits que poden fer perillar la seva vida. Per tant no ens podem fiar d'aquest virus tan cabró del que no hi ha tractament i del que encara no en sabem prou. Per tant la millor prevenció és evitar el contagi. Açò sí sabem com ho podem fer.

Jo us demanaria a tots els que llegiu aquestes retxes, que tingueu cura al màxim i eviteu situacions de risc.

La vacuna arribarà, però mentre és feina i responsabilitat de cadascú evitar que mori més gent per aquest maleït virus.

CA NA MARU

PANADERIA · BOLLERIA · CAFETERIA

ALAIOR : Plaça des Ramal, 25 - Santa Rita, 2 - Ferreries 11 - Avda. Monte Toro, 36

web: www.canamaru.com e-mail: info@canamaru.com

Pere Reurer

Músiques

Sempre sol passar: hom valora allò que té quan deixa de tenir-ho, sigui doblers, companys, salut, memòria o... música. En el panorama musical alaiorenc i menorquí, enyoram el grup Res Sé.

Es va formar el 1995 i estava integrat per en Jaume Sintes Ameller, "Kaliscu", guitarra elèctrica i veu solista; n'Antoni Pons Barro, flauta travessera i veu acompanyant; el violinista Toni Pons Casas, "Ponset"; en Celedonio Sánchez, "Cele", a la bateria; n'Andrés Nieto al baix elèctric i la veu i teclats de na Natàlia Sans, una jove fornellera estudiosa de la música popular que recuperà partitures d'emprimer. El 1998 van treure el primer disc que, lamentablement, també seria el darrer, *Es camí d'en Kane*. Arribaren a actuar a la sala Bikini, de Barcelona, i al festival Cançons de la Mediterrània, a Mallorca. El seu repertori és curt però intens: "Sa riquesa", "Piscolabis", "Es sastret", "Calesmorts", "Davallar del món", versions de cançons populars com "Sa dona de penya marbre", "El romanç de na Cecília", "Sa presó de Nàpols" i poemes musicats d'autors menorquins, d'en Pere Xerxa i d'en Ponç Pons: "Com un reneç" i "Terra d'adéus".

En Jaume "Kaliscu" va musicar la totalitat de les cançons d'aquell primer disc aconseguint unes tonalitats folk magnífiques. Ara, 25 anys després, les seves cançons han tornat reviscolar gràcies a ell, que ha aconseguit ajuntar un floquet de músics decidits a continuar amb el projecte. Després de tres anys de provatures, el diumenge 29 de novembre, sota la denominació de Quatre Joglars, encetaren la segona etapa amb un concert a l'església de Sant Diego. Aquests joglars són en Jaume (veu solista i guitarres), n'Antoni Melià Pons "Guixó" (guitarra), en Juan M. Garcia Ramos (percussions) i na Marta Villier Sansinanea (veu solista i flauta travessera). En un recés del recital, na Natàlia Sans va llegir un poema titulat "Una rosa de paper". Malgrat l'inevitable avanç de la seva malaltia, encara ens va emocionar.

En Jaume ha agafat el pondo. Ple d'entusiasme, la seva veu trencada atorga autenticitat a la formació, una veu que sembla sortida de can Mulero després de fer un parell de gins, com es sastret Bartomeu, aquell que solia anar a fer es cafè a can Bon Jesús fins que, arribat el dia del seu sant, els parroquians li demanaren que els convidés a beure i menjar. Però ell, que era home cabal, hi va veure pilleria i presa de pèl i per açò, encara no havia travessat el portal, els contestà molt rebel: "Tot s'any me deis es sastret, just avui en Bartomeu. És un sant que no conec i dubt que sigui es meu". Es sastret feia professió d'àcrata en un poble on la tradició anarquista no ens venia de nou. "Que begui qui tengui set i cadascú que pagui lo seu; tot s'any me deis es sastret, just avui en Bartomeu". No en tenia un pèl de beneit es sastret, qui, per altra banda, es feia l'estret per no pagar la ronda del

dia del seu sant, que no reconeixia com a tal.

A Menorca, la música folk va tenir la seva època daurada en els anys vuitanta del segle passat amb, entre d'altres, el grup Traginada, que va fer un parell d'actuacions memorables al claustre del convent. Van donar a conèixer moltes cançons menorquines que venien de l'avior i que, cantades per aquelles veus, agafaren una nova embranzida que va captivar gent de qualsevol edat i condició. Així fou com començarem a interessar-nos per les nostres arrels i per la nostra identitat. Avui, quaranta anys després, el jovent no va d'identitats ni d'arrels: coneixen millor els cantants globalitzats que els nostrats. Així és la vida.

Una altra de les cançons de Res Sé que han recuperat els Quatre Joglars és "Piscolabis", que conta com a l'amo d'Abdabús li agradava mullar la gargamella per, un cop humida, perdre la vergonya. Una vegada, en veure com aquella fadrina feia rodar es fus, l'amo li va dir: "Piscolabis, trementina! Jo sé sa llengua llatina i venc a que m'ensenyis rus". Davant de la insinuació eròtica, ella, com una Penèlope ben esmolada, li va respondre sense embuts: "Mitja lliure d'aiguardent, cada dia us etzibau, i per açò vos n'anau d'es llevant a n'es ponent". El va clavar a la creu, pobre l'amo.

Dia 20 de desembre es commemorà el 60è aniversari de la fundació de la delegació local de Joventuts Musicals, amb un concert magnífic de na Maria Camps i en Simón Orfila, sota la direcció del mestre Antoni Pons Morlà. Un dia abans, dissabte 19, va tenir lloc la presentació pública del primer disc de la cantant alaiorenca Rut Florit.

Bàrbara nit és una obra policromàtica, amb peces de fado, jazz, tango, cançons malenconioses i d'altres exultants. La veu vellutada de na Rut agafa tonalitats més greus o més agudes depenent de la peça i el piano sempre present de Suso González no atura de crear atmosferes plenes de matisos rítmics ("Son Serení", "Besos")

L'enyor, l'amor, la frescor, la tristor, la primavera, la llarga espera... Una veu educada i un acompanyament de qualitat generen sensacions intimistes i màgiques: des de l'al·lota que es converteix en sirena per cercar el lloc on es troben el cel i la mar fins al far que pot dur-te al port conegut o al lloc dels desitjos. La cançó que dona nom al disc, "Bàrbara nit", és una peça d'extraordinària sensibilitat sonora on na Rut hi aboca tot la seva vitalitat.

El disc, talment un part (tardor 2019 - juliol 2020), ha estat treballat a consciència i açò es nota: com més l'escoltes, més l'aprecies. Ritmes variats, elegants arranjaments, la feina creativa de la vocalista i compositora... tot plegat fa que viatgem per paisatges que ara ens fan somiar i adesiara ens fan vibrar. En definitiva, un pessic de bellesa musical en aquests temps difícils.

Miquel À. Marquès

Txema Coll explica el procés de vacunació

Responsable de l'IB-Salut d'organitzar-la

Hem parlat amb Txema Coll Benejam, metge especialista en medicina familiar, director d'Atenció Primària de l'Àrea de Salut de Menorca i responsable de l'organització de la vacunació a Menorca.

Sobre la vacunació actual contra la COVID-19 ens comenta que l'estat espanyol, per mitjà del Ministeri de Sanitat, segueix una estratègia per vacunar la població espanyola que ho desitgi en diferents fases.

En aquests moments estem superant la fase inicial de la vacunació, tot i que sempre lligats a la disponibilitat de vacunes (Pfizer ha alentit la producció de vacunes a Europa per adaptar la seva producció i fer-ne en més quantitat en poques setmanes). S'ha seguit l'estratègia de vacunar primer els grups vulnerables dels geriàtrics i el seu personal, després es va iniciar el grup dels professionals sanitari i sociosanitari de primera línia per seguir amb la resta. Posteriorment, se seguirà amb els grups vulnerables i els majors de 80 anys. En un temps prudencial la població sabrà quins seran els següents grups de ciutadans que es podran vacunar.

Quant a la vacunació en si mateixa ens conta que en cas dels geriàtrics hi anaven un equip de dues o tres infermeres per posar les vacunes.

El fet que Pfizer sigui una vacuna que s'ha de conservar a -70°C té un procés complex de preparació, pel qual s'ha de seguir un protocol estricte per aprofitar al màxim les dosis disponibles.

A l'hora de programar la vacunació, en primer lloc s'ha de saber quantes persones es vacunaran. En el cas dels usuaris dels geriàtrics primer havien de donar el seu consentiment. Des de Palma es rep els llistats de les persones que poden ser vacunades segons els grups als quals pertanyen.

A continuació el farmacèutic de l'hospital Mateu Orfila ha de calcular les dosis i descongelar les vacunes. Cal recordar que aquestes es poden conservar, descongelades, un màxim de cinc dies a les neveres.

Després ve el pas de preparar la vacuna, allò que els tècnics en diuen la reconstitució, i és a partir de llavors quan els tècnics disposen d'unes poques hores per administrar-la, evitar que sobrin unes poques dosis i que es facin malbé.

L'equip que administra la vacuna compta amb infermeres que han rebut una formació específica per posar-la, un administratiu que a partir de la targeta sanitària anota en l'historial del pacient la vacuna administrada i, a més, es disposa d'un equip

d'infermeria per atendre en el mateix moment possibles reaccions al·lèrgiques causades per l'administració de la vacuna.

Després d'haver-lo vacunat, l'usuari ha d'estar uns quinze minuts assegut per confirmar que no pateix cap tipus de reacció i no és necessària la intervenció de cap metge per resoldre la possible incidència.

En el cas de persones que han tingut o tenen antecedents al·lèrgics a medicaments, insectes o aliments, estaran mitja hora en repòs per confirmar que tampoc pateixen cap reacció.

Les reaccions després de posar la vacuna poden ser de caràcter lleu amb sensació de fatiga (35-59%), febre (4-16%) i mal de cap (6-52%). No s'han detectat reaccions greus.

En el cas que hi hagi una reacció immediata, o en el termini de dos o tres dies, podrà ser a causa de la pròpia vacuna. En el cas que una persona es vacuni i tenguí febre o tos durant més de tres dies, convindrà que es faci una prova PCR.

No es posa a persones menors de 18 anys perquè no tenen informació en no estar aquest grup de població inclòs a dins els estudis científics. Tampoc la recomanen a embarassades, en temps de lactància i persones amb transplants per no tenir suficient informació. Es recomana evitar l'embaràs durant al manco dos mesos després de la segona dosi.

La primera dosi de la vacuna genera una resposta immunitària, mentre que la segona, aplicada al cap de vint-i-un dies, reforça o potencia aquesta resposta perquè duri més temps l'efecte de la vacuna.

Amb la vacunació generalitzada s'assolirà la immunitat de grup o ramat, és a dir, la protecció d'una gran part de la població davant una malaltia a causa d'un elevat nombre de persones immunitzades, per limitar així la circulació del virus. Es calcula que hi hauria d'haver un mínim d'un 60% de la població vacunada per assolir la immunitat col·lectiva.

La immunitat assolida serà entorn als 6-8 mesos. En tot cas, és una qüestió que encara s'estudia.

Qui vulgui pot trobar més informació, ho pot fer a la pàgina web www.vacunacovid.gob.es, o bé visualitzar el vídeo de youtube de la tertúlia de l'Ateneu de Maó del passat 20 de gener, <https://www.youtube.com/watch?v=Nyi0WMTn6yw> amb la intervenció del propi Txema Coll Benejam.

Creu Roja d'Alaior

Més solidaritat des d'Alaior

Aquests 21.317 són els punts solidaris que els socis i clients dels supermercats San Crispin d'Alaior i es Migjorn Gran han donat a la Creu Roja i Càritas d'Alaior. Aquests

punts es tradueixen en 639.51 €, als quals la Cooperativa San Crispin ha aportat la mateixa quantitat, la qual cosa ha fet que s'hagi convertit en una compra de quasi bé 1.300 €. Parlem d'aproximadament una tona en productes d'alimentació bàsica, neteja i higiene personal.

El passat 21 de gener diferents membres del consell rector de San Crispin ens van entregar tres palets d'aliments als representants de Càritas i Creu Roja d'Alaior.

Des de les dues entitats donam les gràcies per la iniciativa i per la bona resposta obtinguda per part dels clients dels supermercats.

També des d'aquest racó solidari volem agrair la donació de joguines i material escolar que el Partit Popular d'Alaior ha recollit en una campanya que, un any més, han posat en marxa i que novament ha obtingut molt bona resposta entre els seus simpatitzants i públic en general.

Sis caixes d'aquest material van ser entregades a Creu Roja per a la seva distribució entre els més vulnerables del municipi. Moltes gràcies!

ASCEA

ASCEA sorteja 6 premis de Nadal

El passat dia 11, pel perfil que l'Associació té a la xarxa social Facebook, es va fer el sorteig en directe dels vals de compra de la campanya de Nadal, un total de sis premis amb un valor de 150€ cadascun. Els vals de compra d'ASCEA van ser entregats als guanyadors per poder-los emprar als comerços associats.

És el segon any d'aquesta iniciativa. Enguany ha tingut una major participació i acceptació entre els veïns d'Alaior, per la qual cosa l'Associació de Comerciants i Empresaris

d'Alaior està molt agraïda i satisfeta. A més, s'ha notat que enguany els participants ja coneixien el funcionament del sorteig. Les guanyadores han estat: Sita Petrus, Esperança Torrent, Antonia Sans, Sílvia Gomila, Lúcia Llinares i Caty Martínez.

En aquests moments l'associació ja es troba completament immersa en la preparació de noves activitats que ajudin el comerç i les empreses locals a avançar en els propers mesos.

Redacció

Nova junta de les revistes locals de Menorca

Quatre anys després que les revistes locals existents a Menorca ens tornéssim a ajuntar tots en l'Associació de Premsa Local de Menorca (APLM), el passat 26 de novembre es van renovar els càrrecs directius de la junta directiva en el marc de l'assemblea general extraordinària.

A partir d'ara la nova junta de l'APLM per al proper any està composta de: la presidència és a càrrec de *S'Auba* (Antoni Seguí Seguí), la vicepresidència és per a *Xerra i Xala* (Cristòfol Barber Villalonga), la secretaria és responsabilitat de *S'Ull de Sol* (Miquel À. Marquès Sintès) i la tresoreria és per *El Iris* (Silve Pons Arguimbau). Van quedar nomenats com a vocals representants Bep Al·lès (*El Iris*) i Paco Mercadal (*S'Ull de Sol*).

El president sortint, Silve Pons, va destacar la feina feta conjuntament de les quatre capçaleres per consolidar l'associació, les relacions amb les administracions i les activitats de difusió per donar a conèixer la realitat de la premsa local a Menorca, més tenint en compte el temps que ens toca tra-

vessar, la qual cosa fa més que mai necessària la presència d'uns mitjans de comunicació de proximitat com els nostres que informin i ajudin als ciutadans.

Maria Solà

El Centre Bit davant els reptes actuals

Fa poc més de quatre anys que es va inaugurar formalment el Centre Bit de Menorca, que va convertir Alaior en l'epicentre de la incubació d'empreses i la creació de projectes de base tecnològica. Avui, aquesta infraestructura compta amb deu empreses consolidades i treballa recolzant set projectes empresarials de nova o recent creació emmarcats en el programa #EmprenBit.

La seva gerent, Carmen Crespo es mostra satisfeta amb aquestes xifres i assenyalava que l'objectiu principal del Centre Bit és crear un espai atractiu per a empreses tecnològiques que fomenti les sinergies entre elles, tant per compartir coneixement com per a la creació de noves oportunitats de negoci.

“Entre aquestes empreses, que majoritàriament es dedi-

quen a les TIC, també ens trobam empreses del sector industrial enfocades al desenvolupament d'energies netes o al desenvolupament de materials reciclables per al sector de l'alimentació”, explica.

De la mateixa manera, el Centre Bit disposa d'un programa de suport en la posada en marxa de projectes empresarials innovadors i de base tecnològica. “Els ajudam en la fase de concepció i validació de la proposta empresarial i els acompanyam en tot el procés de creixement”, comenta la gerent.

Finalment, també treballen amb empreses de qualsevol sector que volen incorporar tecnologies per tal de guanyar en eficiència i competitivitat. Crespo indica que en els darrers anys han col·laborat amb projectes d'empreses de tots els sectors, des de turisme passant pel calçat o l'alimentació. La gerent posa com a exemple Coinga, Pons Quintana o el GOB, amb els quals han col·laborat tant en la cerca de finançament per desenvolupar els projectes com en l'estructuració del projecte.

Tot funcionava bé, però de sobte va arribar, sense avisar, la pandèmia, el confinament, el teletreball i la crisi. No obstant açò, el Centre Bit aguanta el temporal i fins i tot, ha aconseguit extreure qüestions positives d'aquesta situació.

Crespo reconeix que l'emprenedoria s'ha ressentit, però d'una altra banda s'ha posat en evidència la importància de la digitalització i açò ha provocat que moltes empreses fessin el salt per poder continuar amb la seva activitat en línia.

Per la seva part, la crisi ha afectat de manera molt desigual a les empreses de base tecnològica. La gerent subratlla que aquells que tenien més diversificat el seu tipus de clients i el territori, han tingut més eines per sobreviure. Per contra, les empreses que donaven servei al turisme han patit inevitablement les conseqüències de la caiguda del nombre de visitants que han arribat l'illa aquest estiu.

La Covid-19 ha portat el teletreball, una eina fins ara força desconeguda que ha “buidat” el Centre Bit, però Cres-

po assegura que la gran majoria d'empreses no es plantegen el teletreball de forma permanent. “Potser alguna empresa vol combinar els dos formats i açò ens durà a repensar alguns dels nostres espais”, recalca.

Una de les empreses més arrelades al Centre Bit, Binary Menorca, continua avui teletreballant, però el seu fundador, Santiago Barro, afirma que “tenim claríssim que en el moment que puguem tornar a fer feina allà ho farem”. En aquest sentit, remarca el fet que formar part d'aquest projecte i tenir les seves oficines

a les instal·lacions els ha permès conèixer altres empreses tecnològiques i ha facilitat la col·laboració. “Formes part d'un conjunt i açò sempre es tradueix en més oportunitats”, diu.

Barro també destaca que la pandèmia ha donat lloc a millores en la manera de fer de les empreses. En concret, assenyalava que s'ha accelerat el procés de reunions en línia, que suposa un avantatge perquè s'eviten desplaçaments i resulta més còmode.

A més, el fundador de Binary Menorca subscriu que la Covid-19 ha suposat l'èxode a Menorca de talent nacional i internacional, persones que s'han establert a l'illa de manera temporal o permanent cercant una qualitat de vida en un entorn idíl·lic. “Un dels objectius del Centre Bit és precisament detectar aquests empresaris que han vingut a Menorca”, apunta.

En aquesta mateixa línia, Crespo explica que les instal·lacions ofereixen a aquestes persones “una connexió ràpida i serveis d'oficina que poden complementar el teletreball”. De fet, confirma que el passat estiu s'ha detectat un increment de les persones que volien allargar la seva estada a l'illa amb la seva família mentre teletreballaven des del Centre Bit.

“En l'àmbit tecnològic esteim preparats per donar cobertura a aquest col·lectiu, però tenen moltes més necessitats que hem de tenir en compte i que hem d'estudiar amb més profunditat”, afegeix.

D'una altra banda, el fundador de Decelera (abans anomenada Menorca Millenials), Marcos Martín considera que la crisi sanitària ha accelerat de manera molt notòria la tendència que ja s'havia observat de persones que fugien de les ciutats per instal·lar-se a llocs més saludables.

“El teletreball forçós ha provocat que els directius de les empreses hagin vist que fer feina de forma remota és

possible”, manifesta abans de recalcar que, segons està previst, el 2021 el nombre de teletreballadors permanents es multiplicarà per dos.

No obstant açò, creu que Menorca no està preparada encara per convertir-se en un hub tecnològic. Pensa que falten espais de feina col·laboratius, escoles internacionals o millor connectivitat, entre altres factors. “És necessari treballar en aquest sentit perquè l'illa podria ser una gran destinació. És un paradís molt ben situat que té potencial d'atracció, però li falta la capacitat de retenció”, reflexiona.

Martín opina que un dels elements claus és empoderar els joves menorquins oferint referències emprenedores i valentes. Per açò justifica que atreure talent exterior pot ser una drecera perquè aflori el talent que hi ha a l'illa.

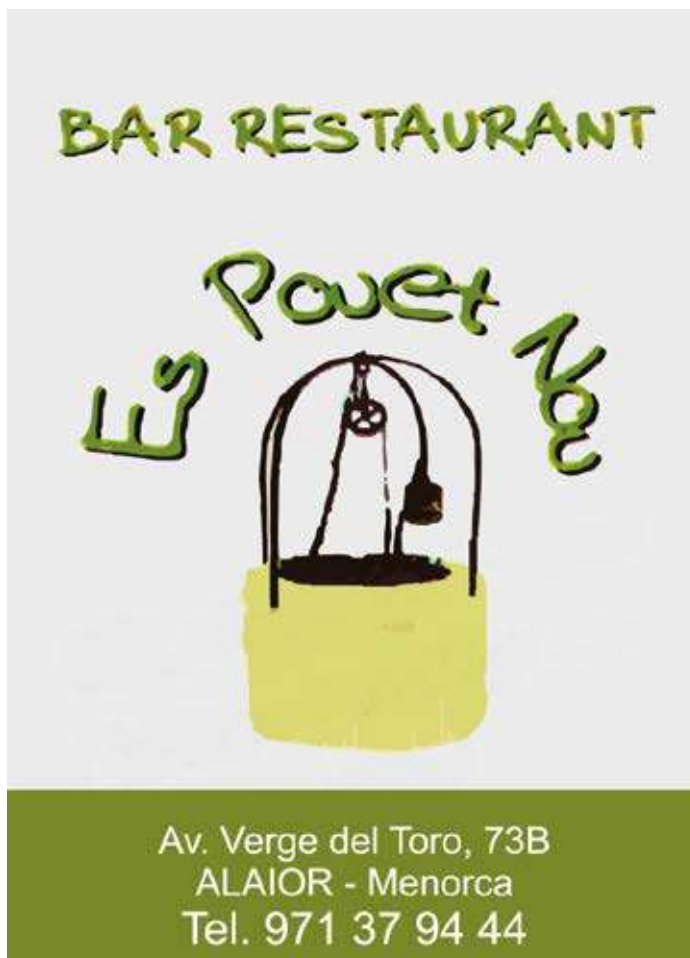
Precisament encoratjar els estudiants menorquins a dur a terme estudis tecnològics és una de les finalitats del Centre Bit. La seva gerent posa l'accent en la necessitat que els joves de l'illa siguin conscients de cara al seu futur professional de les oportunitats en l'àmbit de la ciència i la tecnologia. “El sector té un dèficit de professionals i si no corregim aquesta tendència, cada cop serà major”, indica Crespo, qui subratlla que precisament es porten a terme actuacions als centres educatius de Menorca amb l'objectiu que els alumnes descobrixin que desenvolupar tecnologia els permetrà accedir a llocs de feina més qualificats i, per tant, millor remunerats. “Tenir una societat més formada per fer créixer la nostra illa com a societat”, conclou la responsable del Centre Bit.

De fet, una de les darreres actuacions en aquest sentit va ser la quarta edició de les STEM Talks Menorca que es va celebrar els dies 21 i 22 de gener i que pretenen apropar al públic general i als joves en particular qüestions actuals en els camps de la ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques de la mà de diversos professionals. Concretament en aquesta edició s'han abordat temes com la intel·ligència artificial, la impressió 3D, els videojocs, les monedes digitals o la computació quàntica, entre altres.

Les restriccions han obligat a dur a terme aquesta iniciativa en línia, però la resposta a estat molt positiva, amb un elevat nombre d'inscrits. “Evidentment es perd l'atractiu del contacte físic amb els ponents, però també és cert que fer-ho en línia ens ha permès comptar alguns professionals

que, abans no podien venir per qüestions d'agenda i que enguany han pogut participar perquè no era necessari el seu desplaçament.

Aquest és un nou exemple dels canvis positius que ha suposat la crisi de la Covid-19 en el món tecnològic i que, probablement, han vingut per quedar-se. L'acceleració de tendències com les reunions remotes, el teletreball des d'espais saludables com Menorca o la digitalització de les empreses menorquines per garantir la continuïtat de la seva activitat han suposat un abans i un després en la forma de fer i de viure de les persones i de l'activitat empresarial.

Redacció

Necessitats per al Pla General: Normes clares i que l'Ajuntament urbanitzi carrers nous

Aquest mes hem demanat sobre el nou PGOU a persones de l'àmbit professional afectat. Abans de l'aprovació inicial i arran que es retarda ens sembla interessant conèixer què esperen els professionals en els seus diferents àmbits. Els hem demanat de les normes urbanístiques, que són les que regeixen com s'ha de construir. També respecte del creixement urbà. Com posar en valor la personalitat urbana pròpia d'Alaior. I què voldrien que milloràs quant al funcionament de l'urbanisme municipal.

Domènec Enrich Mascaró arquitecte

No sé perquè quan pens en el PGOU pens més en la situació de la ciutat que en la de la resta de territori: urbanitzacions, sòl rústic, sòl protegit, etc. que també són objecte del planejament.

El nou PGOU hauria de preveure un esponjament del creixement de la ciutat. Encaixar zones lliures i equipaments el més proper al nucli.

Concentrar la majoria d'equipaments en un mateix indret suposa una sobrecàrrega a una part del territori que desequilibra el conjunt.

L'ideal de les normatives urbanístiques a aplicar és que siguin clares i concretes, sense quedar sotmeses a diferents interpretacions. Seria de desitjar que qualsevol pogués esbrinar clarament la normativa vigent sense haver d'estudiar com s'interpreta aquesta normativa. La normativa ha de ser objectiva i general, no pot estar sotmesa a interpretacions segons el moment, els polítics o els diferents tècnics.

És difícil tenir el planejament actualitzat amb la quantitat de normativa complementària que sorgeix a nivell insular, balear o nacional; per exemple el nou PGOU s'haurà d'adaptar al nou PTI quan aquest s'aprovi.

Està bé mantenir i potenciar la imatge d'una ciutat enfilada sobre un turó, d'una ciutat tranquil·la plena de racons amables i increïbles postes de sol. Açò suposa controlar el creixement en alçada i densitat de la ciutat al voltant del nucli històric, suposa deixar que aquest sigui visible des de diferents indrets.

Avui dia el desenvolupament urbanístic és molt complex i costós. El rendiment que dona aquest desenvolupament a ciutats petites és reduït i per açò és difícil trobar inversors que arriquin en poblacions com Alaior. El negoci mira millor a les zones turístiques per obtenir un rendiment més alt. Si la societat no pot crear sòl urbanitzat cal que les entitats públiques preparin aquest sòl a l'abast de tothom.

esper que afavoresqui la construcció d'habitatges a un cost assequible, açò implica que els creixements que es plantegin es puguin dur a terme a un cost raonable.

Quant a posar en valor la personalitat urbana pròpia d'Alaior, consider que el nucli antic ha de tenir unes normes una mica més estrictes, quant a façanes i cobertes per tal de millorar la imatge del conjunt.

Quant a la millora en el funcionament de l'urbanisme municipal, l'agilitat en la concessió de llicències, les consultes tenen resposta ràpida, però actualment es tarda massa temps entre la sol·licitud i la concessió definitiva.

Marga Cardona Gonyalons delineant, arquitecte tècnic i enginyera d'edificació

De les normes urbanístiques esper sobretot una actualització i unificació de criteris, ja que, a causa que treballem amb el Pla del 1994, es fa molt difícil avançar, no ens atrevim a definir cap actuació sense consultar abans al departament d'urbanisme i açò suposa una sobrecàrrega innecessària per a ells i un retard en les tramitacions.

El creixement urbà ha de ser sostingut i sostenible, coherent amb la realitat del poble i de l'illa, preservant els valors i les característiques de l'entorn per no fer-les malbé de forma irreversible.

S'haurien homogeneïtzar criteris i donar la millor solució a cada zona del poble i urbanitzacions perquè ara mateix hi ha, fins i tot a dintre del mateix carrer, diferents tipus de construccions amb criteris totalment diferents, cosa que fa que la gent no es pugui mirar el vesí i saber del cert si pot fer el mateix o no.

Quant a posar en valor la personalitat urbana pròpia. En tenir un perfil més tècnic, no som la persona més adequada per opinar però crec que estaria bé identificar els trets que caracteritzen el poble, aquells que volem que el caracteritzin els propers anys i actuar en conseqüència.

Què ha de millorar quant al funcionament de l'urbanisme municipal? A causa de la situació actual, utilitzant l'accés a la informació a través de la tecnologia disponible, i en molts cops els tècnics ens trobem que no es pot accedir a aquesta informació de forma suficientment àgil i intuïtiva.

S'hauria de revisar tot aquest desplegament tecnològic perquè permetés donar més agilitat als tràmits i tenir la informació actualitzada en tot moment.

Poncio Palliser Pons arquitecte tècnic

Esper sobretot que les normes urbanístiques siguin clares i donin solució a les demandes actuals, tant en el nucli urbà, com a les zones turístiques.

Respecte del creixement urbà,

Néstor Cardona agent immobiliari

De les normes urbanístiques esper que realment siguin clares, senzilles, obertes a les necessitats dels propers 20 anys.

Que ens doni les eines per poder créixer d'una manera sostenible, cercant solucions al problema d'habitatge que patim, sobretot amb el jovent que cerca el primer habitatge, tant de lloguer com de compra. Que doni facilitats per al creixement.

M'agradaria que la fisonomia d'Alaior no canviés, que seguís sent "poble", que no perdem la nostra fisonomia que a vegades no som capaços de valorar, però que els forans sí valoren molt.

Quant al funcionament de l'urbanisme municipal, bàsicament que sigui àgil i accessible, accessible ho és, en general, no tenim problemes per fer consultes, però, sí que podria ser un poc més àgil i que els expedients tinguin sortida en menys temps, esperem que amb les noves instal·lacions i darreres incorporacions açò sigui una realitat.

Daniel Fernández de la Cigona Martínez agent de la propietat immobiliària

Esper que totes aquelles unitats d'actuació incloses en el pla general es desenvolupin amb infraestructures a càrrec de l'Ajuntament o tornin al seu estat natural, ja que són zones totalment paralizades i on no es pot actuar de cap manera. I crec necessari conèixer la seva definició fora de la unitat d'actuació, per poder desenvolupar aquestes parcel·les veritablement.

Quant als creixements, crec que seria molt important que es consultés els agents socials, que són els que tenen el pols de la necessitat urbanística del municipi, en relació a la demanda existent. I del que ja hi ha definit, seria necessari modificar l'edificabilitat i nombre d'habitatges en les parcel·les urbanes existents, sobretot per a les parcel·les plurifamiliars.

Respecte de la personalitat urbana, la realitat d'Alaior, urbanísticament parlant, no és dolenta, només s'ha de conèixer quin tipus de demanda existeix i aplicar aquests criteris a les parcel·les existents.

Un dels factors més importants per a la dinamització urbanística, és l'agilitat burocràtica. Per açò consider imprescindible agilitat en la concessió de tot tipus de tràmit al respecte.

David Torres Camps tècnic superior, agent immobiliari

M'agradaria que fos més fàcil tot el procés, que no doni lloc a interpretacions diferents que et puguin paritzar una obra indefinidament, que siguin àgils i que permetin certa flexibilitat. I en els casos de

finques rústiques pens que pot ser interessant certa regularització, amb les opcions que tenguí l'Ajuntament, però que normalitzin el tema d'hortals i que permetin una mica de cosa ja que a molta gent li agrada tenir el seu hortet amb una caseta per fer-hi un poc de vida i oci, no xalets. Que el que hi hagi compleixi normativa, pagui impostos i es permetin fer petites casetes o reformar les existents.

En aquests moments no hi ha gaire opcions de creixement on poder construir habitatges nous, sobretot plurifamiliars. Crec que el poble necessita una ampliació en el nombre d'habitatges i oferir una solució a les demandes de les persones que cerquen habitatge amb característiques que ara mateix no hi ha, com per exemple pisos amb ascensor, açò és una de les exigències més comunes de les persones que cerquen habitatge i que no es troba amb facilitat, perquè molts edificis són antics i de poca alçada i no disposen d'ascensor.

Sense entrar a valorar el disseny arquitectònic i entenent la personalitat urbana com al tipus de poble que volem tenir, Alaior, com a tercer municipi més gran de Menorca, s'ha quedat una mica estancat ja que porta molts anys sense realitzar promocions immobiliàries. Si no ho soluciona, perdrà importància en favor dels pobles vesins i açò ja es pot veure en la disminució de comerços locals o en la menor oferta gastronòmica i turística. Ha d'aprofitar la proximitat a Maó per donar una oferta d'habitatge més econòmica que permeti valoritzar el municipi, per no convertir-se en una ciutat dormitori ha de potenciar el comerç local, industrial i la gastronomia.

Supòs que com molta gent diu que la rapidesa en la gestió dels tràmits hauria de ser una prioritat, però també la simplicitat, ja que, com més fàcils siguin els tràmits més ràpid es podran donar les llicències i respondre a les consultes.

Anselm Barber Luz Coordinador del Centre d'Estudis Locals

Les normes han de ser redactades amb una claredat extrema, però així i tot cal que hi hagi una comissió del poble oberta i plural que eviti que els criteris personals de regidors i tècnics estiguin per damunt de la lògica i l'interès comú. Fer urbanisme igual que sempre és matar l'economia dels espais, ja ho hem dit tantes vegades...

Els darrers creixements urbans en els darrers 25 anys els ha hagut de gestionar l'Ajuntament: Travessera de s'Hort de ses Monges, darrer tram del carrer de Ciutadella i camí de sa Mola. L'Ajuntament ha de ser qui urbanitzi els nous creixements, petits i repartits, perquè avui l'administració ha convertit la promoció en massa complicada, no hi ha una classe mitjana amb recursos i ganes d'emprendre creixements nous perquè la majoria de demandes d'habitatge seran de lloguer per les dues crisis que hem patit.

L'Ajuntament no té cap excusa per negar-se a liderar els nous creixements amb col·laboració d'empreses que li facin les gestions i les obres. Com es pot negar després de municipalitzar i urbanitzar l'Argentina, una zona en rústic nascuda de l'especulació?

Maca Ramos

Traspassos i mudances

Autoescola es Ramal

*Espai patrocinat per:
l'estalvi ètic de
Caixa Colònia*

El nou emplaçament és al carrer San Joan Baptista, núm. 4, baixos.

Na Judit Corrales, la filla d'en José Luis, que ara ha passat al davant ens explica que es troben molt bé al nou local.

Van fer vint-i-cinc anys al carrer d'es Ramal i ara tenen dues aules molt grans i un espai a l'entrada per oficina.

Aquesta zona és més bona per aparcar i els joves que van a l'Institut i que són els seus principals usuaris ho tenen més a mà.

A l'entrada destaca una foto d'en José Luis Corrales, "The boss", que ens va abandonar fa pocs anys, iniciador del projecte i que els va deixar el bon exemple de com poder seguir.

Compten amb dos professors i dos administratius.

Sa Teulera

El conegut i espaiós bar de la carretera s'ha traspassat i l'han agafat en Carlos Ruau i el seu nebot Damià Pons.

Han fet una reforma considerable a l'interior, que té una grossa xemeneia de llenya que fa bona escalfor. El mobiliari és tot nou de color blanc i la barra també, preparada per a cocteleria. Els banys estan totalment reformats i a l'exterior s'han posat uns sofàs nous, a l'espera de més renovacions.

Tenen dos cambrers i dos cuiners i la carta és extensa i suculent amb tapes casolanes: calamars a l'andalusa, caragols amb cranca, sípia, pollastre cruixent, etc.

També fan natxos, catxopo, entrecot premium, secret ibèric, filets, ensalades, bacallà, salmó, calamars farcits, entrepans i torrades.

Fins ara, els caps de setmana hi ha hagut molt bon ambient amb gent de totes les edats i música disco. Justament ara que s'han endurit les mesures per la Covid19 tenen sort de la gran terrassa i poden obrir fins a les deu els dies feiners i fins a les sis del capvespre els festius.

Es poden fer encàrrecs de menjar per endur i els caps de setmana ofereixen servei a domicili.

Bugaderia Open Clean

Des del passat mes de juny, na Joana Salort va agafar la bugaderia que està situada al Camí de sa Mola núm. 6.

El local compta amb un primer espai per recepció i recollida i la planta de dalt que és grandiosa.

Allà hi trobam una rentadora industrial de 25 kg. i dues de més petites de 12 kg. A més compten amb una màquina grossa de fer net en sec i una assecadora.

Tenen també dues calandres, que són màquines de planxar i dos estenedors molt grossos. Moltes coses es poden planxar sense estar ben eixutes i fins i tot queda millor.

Alguns dels seus clients tenen cases rurals, hotelets, lloguers turístics i gent d'Alaior i altres pobles.

El que més treballen és roba de llit, edredons cobrellits, i llençols, a més de vestits, jaquetes de plomes, estores, cortines i cobretaules. També poden emmidonar les peces de ganxet.

Han afegit el servei d'anar-ho a cercar, desmuntar per exemple les cortines i tornar-ho al domicili i penjar-ho al seu lloc.

Equip de Govern - Ajuntament d'Alaior

Finalitzen les obres de millora de l'Avinguda Indústria

L'Ajuntament d'Alaior ha conclòs les obres de millora de l'Avinguda Indústria, des del carrer Menorca fins al carrer Eivissa.

L'objectiu principal del projecte ha estat l'asfaltat de tot aquest tram, juntament amb la reconstrucció del paviment nord del carrer, que estava notablement deteriorat a causa de l'existència de diferents activitats que el castiguen en sobrepès. S'han col·locat noves vorades de formigó prefabricades, amb la peculiaritat que són remuntables, per evitar les rampes afegides que trobam de forma generalitzada.

També s'ha donat solució a la problemàtica dels pluvials de la zona a partir d'una nova xarxa per recollir l'aigua de la vorera nord. Així mateix, també s'ha realitzat una nova canalització de l'enllumenat a la mateixa vorera.

D'altra banda, s'han creat quatre nous trams de vorera davant els passos de vianants, de 4 metres de llarg, per dotar-les de major visibilitat i seguretat, adaptant-les també a la supressió de les barreres arquitectòniques.

Finalment, una de les actuacions més importants ha estat la millora del carreró de connexió amb el carrer Mallorca, on s'ha reformat tota la vorera, i s'ha asfaltat per reparar els desperfectes.

José Luis Benejam, batle d'Alaior, ha destacat que «aquesta és una de les vies més transitades del Polígon Industrial d'Alaior, amb un alt volum d'empreses que desenvolupen la seva activitat allà. Milloram així la seguretat i la imatge d'aquest carrer, a la vegada que donam suport a la competitivitat empresarial en aquests moments tan complicats per al sector».

Les obres han tingut un cost de 87.120 euros, que han estat sufragats en la seva totalitat per l'Ajuntament d'Alaior.

L'Ajuntament bonificarà un 50% la taxa d'ocupació de la via pública a bars i restaurants aquest 2021

L'Ajuntament d'Alaior ha decidit que aquest 2021 també bonificarà un 50% de la taxa d'ocupació de la via pública als establiments d'hostaleria i restauració, amb l'objectiu d'ajudar a aquest sector.

José Luis Benejam, batle d'Alaior, ha destacat que, «preparam una sèrie de mesures econòmiques també de cara a aquest any per ajudar a pal·liar les conseqüències de la greu crisi econòmica que ha provocat la Covid-19. Per aquest motiu, com a primera mesura significativa, bonificarem un 50% la taxa d'ocupació de la via pública a aquest sector també durant el 2021».

D'altra banda, cal remarcar que l'Ajuntament estudia també altres mesures, com la ja anunciada nova línia d'ajuts per a petites i mitjanes empreses.

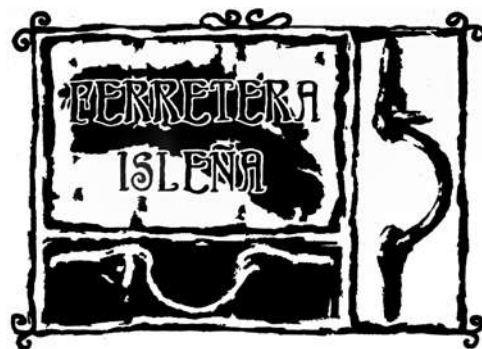

Redacció

S'àvia Corema

Per tercer any consecutiu, i a iniciativa de l'Associació de Premsa Local de Menorca, es va acordar fer arribar a tots els socis de les quatre revistes associades una il·lustració de s'àvia corema, per tenir en compte la tradició de les set setmanes de la quaresma. En aquesta ocasió, la làmina de s'àvia corema és obra de l'artesana ciutadellenca Sílvia Vivó.

L'Associació de Premsa Local de Menorca vol donar suport als costums tradicionals menorquins i fer-se present entre els seus lectors amb aportacions com la d'aquest encartament amb la figura tradicional d'aquesta època d'una àvia corema singular.

Desde 1953

FERRETERA ISLEÑA C.B.

FABRICACIÓ I VENDA AL MAJOR
D'ARTICLES DE FERRETERIA

Camí Nou, 80
07730 - ALAIOR

Tel. 971 37 11 04
Fax 971 37 17 98
Mòbil 609 89 11 46

INFORMACIÓ SOBRE ELS CONTACTES ESTRETS I L'AÏLLAMENT

Què és un contacte estret?

Un contacte estret és aquella persona que hagi estat amb un cas confirmat de COVID-19, a menys de **2 metres de distància** i durant **més de 15 minuts** seguits.

Què he de fer si som un contacte estret?

En primer lloc, heu d'estar aïllats.

En segon lloc, espereu la telefonada de l'equip de rastrejadors. Si no rebeu cap telefonada, contactau amb la central Infocovid (900 100 971). Ells us indicaran què heu de fer.

Si us fan la prova PCR, sempre haureu d'estar en aïllament preventiu com a **mínim 10 dies**, encara que no tingueu símptomes o que el resultat de la prova sigui negatiu.

Si som un cas positiu però no tenc símptomes per què he d'estar aïllat?

Els casos positius per COVID-19 que no presenten símptomes transmeten la malaltia, igual que ho fan els positius amb símptomes. Per aquest motiu heu d'estar aïllats. No presentar símptomes no significa no tenir la COVID-19.

L'objectiu és tallar la cadena de transmissió.

NO HO ESCAMPIS!

Frenar el coronavirus és responsabilitat de tots.

Miquel À. Marquès

65 Anys després de la nevada de 1956

Costa des Pou

Menorca no ha patit els efectes de la tempesta Filomena, tot i que ens ha fet recordar que enguany fa seixanta-cinc anys de la nevada que va sofrir Menorca.

Si bé és cert que no era la primera vegada que nevava a l'illa, no és manco cert que quan en fa, de neu, sempre patim problemes perquè és un fenomen atmosfèric per al qual no esteim preparats. Ni ara, ni manco fa set dècades enrere.

A les notes de mestre Antoni Pons i Alimundo (1757-1844) hi trobam enregistrades les nevades de 28 d'octubre de 1788; del 2 a 6 de febrer de 1791; del 24 i 25 de gener de 1814; del 19 de gener de 1815; del 21 i 22 de març de 1817; del 10 i 11 de gener de 1820; del 26 i 27 de desembre de 1829; del 5 de gener de 1830 amb més de dos pams de neu; de l'1 de febrer de 1830; del 12 de desembre de 1830; i del 5 de gener de 1842.

Sobre la nevada de 1956, Agustí Jansà analitza a "S'any de sa Neu a Menorca" (S'Auba, 2007) les dades recollides per l'Observatori de la plaça de s'Esplanada (1939-1970) a Maó.

La nevada es va produir en tres onades: del 2 al 4 de febrer amb vent molt fort, del 10 al 12 i

del 18 al 20. Es van recollir 105 l. per m², gairebé tot en forma de neu i molt poca pluja.

Els termòmetres van baixar fins a -2.8°C dia 3, -2.6°C dia 11 i -2.5°C el 12. La temperatura màxima va ser d'1.4°C el 12. La ventada del 2 al 4 va produir una sensació tèrmica d'entre 10 i 20 graus sota zero. La nevada més important va ser la del dia 11 cap el 12 que, en 24 hores, va deixar l'equivalent a 28 l/m².

Nosaltres hem consultat el registre pluviomètric del Centre Experimental Agrícola de Menorca (Sa Granja). Van recollir dades semblants a les de Maó. La informació correspon als dies 2 a 4, 10 a 13, 19 i 21 de febrer, aquest darrer dia de forma inapreciable. La temperatura mínima la trobam dia 3 amb -3.5°C. Durant tots els dies de neu les temperatures van oscil·lar entre els -3.5°C i -0.5°C. El 13 de febrer va ser el dia que va nevar més amb 36.8 l/m².

Quant a Alaior, no tenim dades concretes recollides per cap estació, tot i que sabem que el febrer de 1945 n'hi havia una, d'estació meteorològica al poble, perquè publicava les seves dades al Butlletí mensual del centre meteorològic de Balears. A hores d'ara desconexim el seu emplaçament, qui la gestionava i quant de temps va estar en servei.

Si en un primer moment va ser un gust per als fillets jugar amb la neu, prest seria difícil anar a comprar queviures i carbó.

Les persones de més edat recordaran que el problema no va ser la nevada, sinó la gelada posterior que, amb la segona nevada, va ajudar que la neu duràs dies i impedisés el trànsit dels vehicles de línia, amb carreteres impracticables, i que els fillets no anassin a l'escola i les línies telegràfiques s'avarinessin.

Al camp es va fer malbé el menjar sembrat, dificultats per alimentar el bestiar, van comprar pinsos i el seu preu va pujar, cosa que va comportar una pèrdua econòmica per als pagesos. Aquell any, a més, van patir la plaga del cuc i pluges irregulars fins a finals d'any. El setembre de 1957 els pagesos creaven la Cooperativa de Sant Llorenç per millorar la seva situació.

Febrero	1 9'5	13'	+ 6'	5'50	66'60	media - 15'
"	2 5'	12'	menys 2', 2'	14'10	80'70	minima - 8'50
"	3 -15'	0'5	" - 3'5	(1)	"	4 minit
"	4 0'5	3'	" - 1'5	(1)	"	menjado
"	5 2'05	5'	" - 0'5	"	"	minit
"	6 5'	8'	mal + 3'	3'80	90'50	
"	7 8'5	11'5	" + 6'5	0'30	84'80	
"	8 6'5	11'5	" + 1'5	"	"	
"	9 6'25	10'	" + 2'5	"	"	
"	10 4'50	10'5	menys - 1'5	10'40	95'20	minit
"	11 1'50	5'5	" - 2'5	"	"	minit
"	12 2'50	5'5	" - 0'5	"	"	minit
"	13 1'25	4'	" - 1'5	minit 36'80	132'00	minit
"	14 6'50	4'5	mal + 3'5	" 5'40	137'40	minit

Registre pluviomètric de Sa Granja

Pere Gomila

Irene Estaún Clarisó

Directora insular de Reserva de Biosfera

Irene Estaún és llicenciada en Ciències Ambientals per la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha desenvolupat la major part de seva carrera professional en l'àmbit de projectes europeus de medi ambient per al Consell Insular de Menorca. Des del 2015 és directora insular de Reserva de Biosfera i gerent de l'Agència Menorca Reserva de Biosfera. És autora de nombroses publicacions i ponències. És membre de l'Institut Menorquí d'Estudis i del Consell de Gestors de Reserves de Biosfera del programa MaB de la UNESCO a Espanya. Una part del seu intens i excel·lent treball en l'àmbit de la sostenibilitat i la Reserva s'ha centrat en l'elaboració del full de ruta Estratègia Menorca 2030. Amb ella hem parlat de la Reserva de Biosfera i del full de ruta recentment publicat.

Quan accedeix a la direcció de la Reserva i com ha estat l'experiència?

Jo havia treballat 14 anys al CIME com a tècnic de medi ambient. L'any 2015, amb el canvi de govern, el nou conseller cercava dos directores insulars no amb un perfil polític, sinó tècnic i amb coneixements de la temàtica i en demanar referències li arribà el meu nom. Vaig començar així, senzillament. Ara ja fa cinc anys i ha estat una experiència molt enriquidora. Tenir l'oportunitat de dur una direcció insular de la temàtica que sempre has treballat, si hi ha sintonia amb la part política, és molt positiu. No resulta fàcil, però sempre pesen més les coses positives.

Com és el Pla d'Acció de la Reserva?

La importància del Pla d'Acció de la Reserva és que es tracta d'un mandat que ens dona la UNESCO i que Menorca va estar 25 anys sense complir. És sorprenent que haguéssim aguantat com a reserva sense fer aquest exercici. De fet, avui el Pla ja és un requisit en el dossier dels territoris que presenten la candidatura a Reserva de Biosfera. Nosaltres som una reserva antiga, de segona generació. Les primeres són dels anys 70 i eren sobretot parcs naturals, nacionals, zones protegides. Menorca entra en el programa l'any 93 en un moment que es definia tot. Juntament amb Lanzarote vam ser els primers territoris complets en ser declarats reserves de manera integral. En aquell moment no es requeria tenir un Pla d'Acció fet. Ara el tenim i ens marca les línies de treball des del 2019 al 2025, un període de 6 anys. A finals del 2025, quan s'haurà de tornar a planificar, hauríem de tenir la feina feta o si més no una bona part d'aquesta i uns deures im-

portants per al següent període. Quan el 2017 i 2018 es va dissenyar el Pla d'Acció no podíem imaginar el context actual de pandèmia que ens ha fet valorar algunes coses d'una altra manera. Açò no vol dir que el Pla estigui descontextualitzat perquè està pensat per ajustar-se a la realitat canviant.

Hem agrupat les línies d'acció, que són moltes, en 5 grans blocs o programes que responen als grans temes que planteja la UNESCO. El primer gran eix tracta de com treballar la conservació de la nostra Reserva de Biosfera, però aquí, i és molt interessant, la UNESCO no parla només de conservació de la part natural, sinó que posa la cultura al mateix nivell: protecció de la part terrestre i marina de l'illa, però també del seu patrimoni cultural. El segon eix tracta de la reducció de l'impacte de la nostra activitat damunt el medi, com fer ús dels recursos naturals de manera sostenible, com gestionar els nostres residus i reduir les emissions que afecten el canvi climàtic. El tercer bloc tracta de l'economia sostenible, com millorar l'activitat econòmica per fer-la més harmònica amb la Reserva. El quart parla de la inversió cap al futur, allò que la UNESCO anomena la funció logística, per exemple l'educació per a la sostenibilitat i la investigació, l'adquisició de més coneixements per gestionar millor. El cinquè és un eix més complex i no va tant al detall de les accions perquè tracta dels límits de la Reserva, de com ens hem de nodrir d'informació perquè com a societat decidim quin és el límit que podem acceptar, la pressió que pot suportar Menorca en la nostra vida quotidiana.

Parlant de la pandèmia i dels canvis que aquesta provocarà, ens pot donar avan-

tatges el fet de ser Reserva de Biosfera?

Crec que si una cosa ens ha posat la pandèmia davant dels ulls és que realment no som tant el centre de l'univers com ens pensàvem en la nostra visió antropocèntrica i ens ha fet ser més humils i conscients de la importància de la nostra relació amb la natura. Crec que una societat que enfronti aquesta difícil situació essent conscient d'açò té un nivell de maduresa que la situa en un punt de partida millor que qualsevol altra que no tenguí tan clara la importància que suposa la relació estreta entre persones i natura. Crec que també ens ha fet conscients que l'economia ha de canviar en la manera que la teníem concebuda, que és molt important que sigui una economia resilient. Hem vist com dependre d'un sol sector és una feblesa i hem de ser capaços d'equilibrar a Menorca els diferents àmbits econòmics. El fet de ser Reserva de Biosfera, on és tan evident que la sostenibilitat és el camí, crec que ens permet comptar amb una estratègia més guanyadora que altres llocs que no ho tenen clar. Pens que els menorquins som molt conscients de la importància que té la salut del medi que habitam i que aquesta salut ens beneficia com a persones i com a societat. La pròpia UE ens envia missatges molts clars: el camí és una economia diversificada, resilient i com més sostenible millor. El canvi cap a l'energia renovable es veu com un avantatge per enfortir un model d'economia local. Són principis que emanen directament del concepte Reserva de Biosfera.

Persones amb criteri

Ara s'ha publicat el full de ruta Estratègia Menorca 2030...

A part del valor claríssim que com a territori, com a societat, té el fet que hem decidit que el camí que volem seguir és aquest, la transcendència de l'Estratègia Menorca 2030 és el fet d'enfrontar el canvi climàtic donant exemple, amb la nostra illa, de com s'hauria d'actuar en la reducció d'emissions que tenen efecte hivernacle. Aquest és el principal objectiu. Però és que hi ha un objectiu directament lligat a l'economia. Si l'estratègia 2030 es du a terme, la nostra economia canviarà moltíssim, perquè passarem d'obtenir uns recursos d'origen fòssil per donar energia al nostre funcionament diari, que provenen de molt lluny i no podem controlar, a passar a un model on nosaltres mateixos generem energia a partir d'unes fonts que tenim aquí. L'energia del sol, del vent, fins i tot l'energia de les onades, de la mar, són fonts d'energia que tenim al costat nostre i que poden generar riquesa. Si som capaços de tirar endavant l'estratègia de descarbonització com l'hem dibuixada, comportarà un canvi, una revolució, a nivell econòmic en què emergiran activitats econòmiques relacionades amb el nou model que ara mateix no tenim, o tenim de manera molt feble, que també actuaran en la diversificació de l'economia.

L'objectiu seria que el 2030 arribem al 85% d'energies renovables?

La part més mediàtica quan es parla de l'estratègia Menorca 2030, és l'objectiu d'aconseguir que el 85% de la demanda elèctrica provengui de fonts renovables. Però a mi m'agrada explicar que l'Estratègia no sols és açò. Abans parlàvem del canvi de model econòmic lligat al model energètic i hi ha una cosa fonamental i és que passam a una fórmula molt més democràtica de l'ús de l'energia. Ara tenim grans empreses que

gestionen grans volums d'energia fòssil i ens venen energia elèctrica. El nou model que intentarem serà que la gent produeixi l'energia elèctrica a partir de les pròpies fonts renovables de manera que s'expandeixi de manera massiva l'autoconsum, ja sigui individual o col·lectiu. Açò és una manera d'estalviar milions i de generar riquesa molt important a partir de fonts que ara no empram. Per tant, lligat a l'estratègia ve un canvi econòmic molt gros. Perquè si ara drenem doblers fora de Menorca, després aconseguirem que aquests doblers es quedin a l'illa, en factures de mantenidors d'aquestes fonts d'energia, d'empreses que instal·len o gestionen o d'estalvi de les famílies. Per tant és un canvi conceptual molt gros. Un altre gran objectiu, que em sembla fonamental, és que posa en el mateix nivell d'importància el fet de l'estalvi d'energia, sobretot concentrat en el parc edificat de Menorca, no tan sols en habitatges, sinó també en indústries i edificacions vinculades al sector turístic. Tenim un marge de millora increïble quant a l'ús més eficient de l'energia. Per tant, si tota l'energia que no tenim més remei que consumir és d'origen renovable generem un benefici per a l'illa importantíssim. Açò representa molta mà d'obra en un sector econòmic increïble que no se centra a crear habitatge nou, sinó a habilitar habitatge per fer-lo molt més confortable i òbviament molt més eficient des del punt de vista energètic.

En aquest sentit es pot considerar Menorca com un laboratori cap a la sostenibilitat?

Aquest és el valor que té Menorca, no tant pel volum, és evident que nosaltres no podem capgirar les emissions de l'efecte hivernacle que genera la Unió Europea, ni tan sols Espanya. El nostre impacte és petit. Ara bé, creim que l'im-

pacte fort que té Menorca en aquest context és la possibilitat de demostrar que és possible aconseguir-ho. És el valor que dona la pròpia Comissió Europea a les illes amb el programa Clean Energy for EU Islands, on diu que si en algun lloc de la UE es poden fer aquests processos ràpids de descarbonització, de canviar el model energètic, és a les illes d'Europa. Per tant les illes podem ser laboratoris per demostrar a la resta del continent com es poden fer transicions energètiques molt més socials, molt més democràtiques i molt més exitoses des del punt de vista de l'impacte sobre les emissions. Les dimensions de Menorca no són tan petites perquè els resultats estiguin allunyats de la realitat del continent, però no són tan grans perquè sigui inabastable o difícil de fer. Tenim una mida que actua en positiu cap a nosaltres.

Açò podria fomentar també un turisme més sostenible o preocupat pel medi?

És una altra derivada d'aquesta qüestió. En el moment que demostres que realment treballes en aquest sentit i que fas accions i polítiques encaminades cap a la sostenibilitat i el medi ambient es produeix un efecte de crida cap a aquell turisme que valora precisament açò. Aquest turisme existeix. Tenim una situació territorial particular enmig del Mediterrani, que és una zona hiperpoblada i bastant impactada a nivell ambiental, som una illa, un destí turístic i posem aquesta cosa curiosa de ser diferents de tot el que ens envolta perquè hem optat per una illa cuidada, per l'amor i respecte cap a la terra i açò ho percep una persona que ve sensibilitzada en aquest tema. Ara bé, açò sol no basta, hem de ser capaços de ser exemplars. I des del punt de vista energètic no som exemplars i ho hem de ser perquè, si no, és una contradicció. Hem de donar exemple en el sentit energètic.

Pàgines patrocinades per

Polígon La trotxa
Avinguda de sa Beguda, 7
07730 ALAIOR - Menorca
ILLES BALEARS

Tel. 971 37 81 57
Fax 971 37 90 41

info@construccionesolives.com
www.construccionesolives.com

Jaume Tanus

Quines coses...

Un cant a la vacuna

Ara començ a creure que almanco hem aconseguit retgirar un poc el virus. Encara que manca bastant per derrotar-lo, i segurament mai no serà derrotat del tot, a causa de les seves mutacions, com passa amb la grip, que ens visita anualment. Per tant, hauríem de ser formals pel que fa a les vacunes, ja que de moment és l'únic mitjà fiable per evitar ser atropellats per aquell. No voldria fer un escrit massa seriós, però ara que estic davant el teclat reconec que l'assumpte és de poca broma i amb moltes persones mortes pel mig.

El meu avi matern, Llorenç, va morir a causa d'aquella —mal anomenada— grip espanyola l'any 1918, molt jove, després de vint-i-un dies de patiment. La meua àvia, Eulàlia, enviudà als trenta-tres anys. Per la qual cosa a ca nostra aquell era un tema bastant adient. Ella sempre solia dir que la mort del seu marit va ser com si d'un un robatori es tracés.

Vull dir, que les penúries que a vegades poden arribar a aportar aquests tipus de fenòmens vírics no són per prendre-se'ls a la fresca, com fan alguns desorientats mentals, que altre nom no poden tenir. Per tant, açò ve a ser un cant a la vacuna. Que gràcies, també ho hem de dir, a molts interessos econòmics, ha pogut estar enllestida molt abans del que normalment és necessari en aquests casos; cosa que no succeeix, ni tampoc succeirà, respecte a aquelles malalties anomenades rares, ja que els usuaris serien mínims i els ingressos econòmics que reportaria no animen les grans empreses farmacèutiques a dedicar cos i ànima a investigar-les, ànima que per altra banda no sé si realment tenen.

Quan hi ha diners pel mig... molts són els pecadors. I, a més, com deia un bon company de feina, si vols conèixer un home dona-li diners i comandament, llavors sabràs qui és realment.

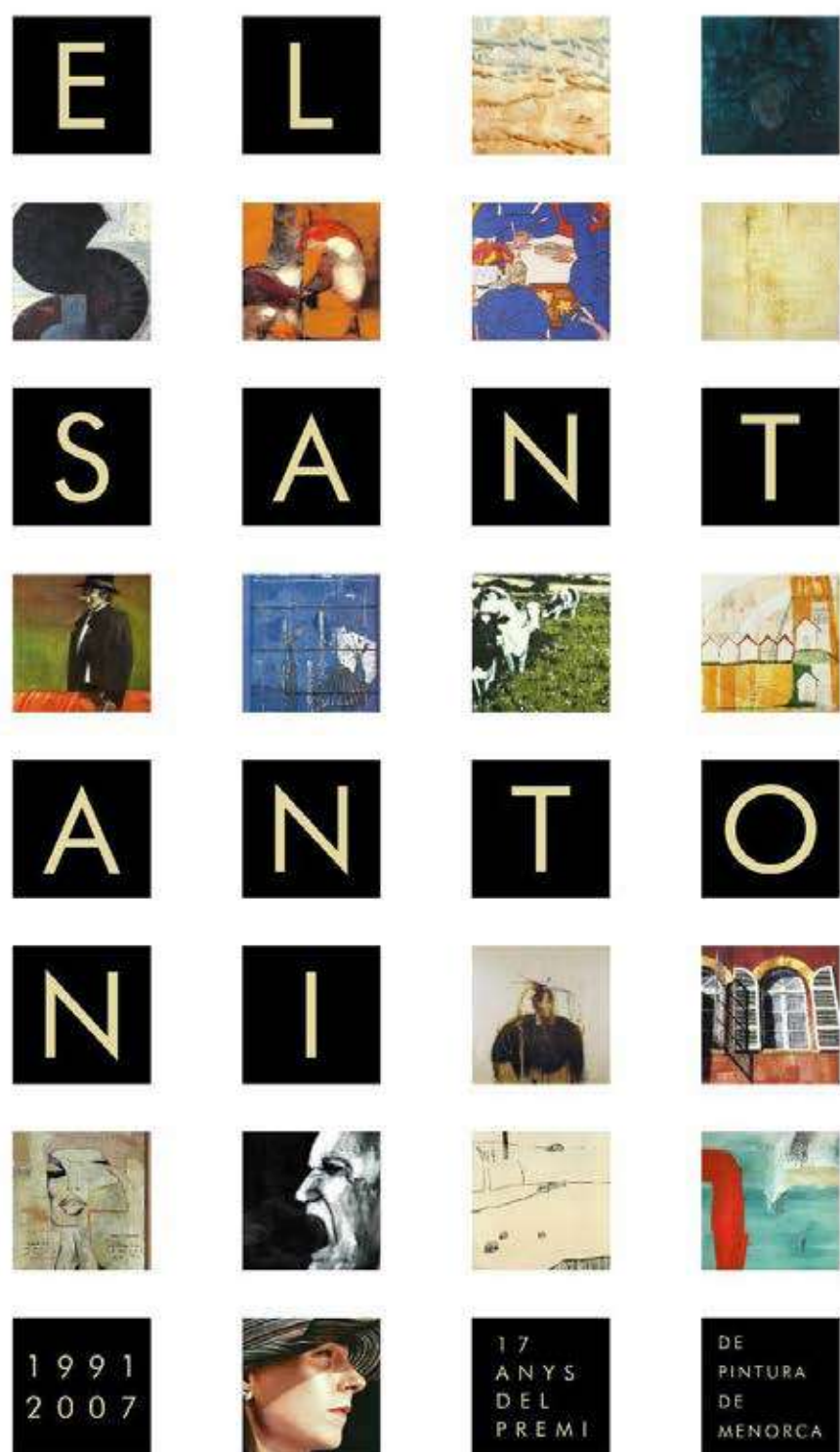
Ànims i a veure si prest podem rallar d'altres coses més entretingudes dins aquest mateix 2021. Molta salut.

Redacció

FESTA PER ALS SOCIS DEL CLUB DE JUBILATS

El passat 18 de desembre el Club de Jubilats va organitzar una missa, acompanyats per Antoni Pons a l'orgue i Montse Mercadal cantant l'Ave Maria i altres cançons. A continuació Xisca Riudavets va llegir un text, van donar un pergamí als socis que van fer els vuitanta anys i un ram de flors i un detall als matrimonis que van celebrar els cinquanta anys de casats.

CIUTADELLA DE MENORCA - SALA EL ROSER - DEL 16 DE GENER AL 20 DE FEBRER 2021

MAÓ - SALA SANT ANTONI - DEL 27 DE FEBRER AL 27 DE MARÇ 2021

NO ORGANITZA

CONSELL INSULAR
DE MENORCA
SERVEI D'ARTS DE L'EDUCACIÓ I D'ESTUDIANT
JOVENUTAT I ESPORTS

MENORCA
TALAIÒTICA
MUSEU D'ART I D'ETNOLOGIA

HI COL·LABORA

Bankia
Fundació
SALICRÚ Calsó i Riera

Ajuntament de
Ciutadella de Menorca

EL ROSER
SALA D'ARTS

Ajuntament de Maó - Maó

MENORCA
Inis
BARCELONA

Redacció

Gener

Els Reis d'Orient visiten Alaior

Després d'un llarg viatge des de terres orientals, els Reis d'Orient van arribar a Alaior el passat 5 de gener. Més de 800 famílies van veure la seva arribada i discurs per mitjà del canal de Youtube de l'Ajuntament. Després van recórrer tots els carrers d'Alaior amb cotxes descapotables per saludar els fillets i filletes del municipi, que els esperaven als seus portals, finestres i balcons. El matí de dia 6 de gener també varen recórrer tots els carrers de Cala en Porter.

Alaior acull l'exposició d'astrofotografia 'Firmament de Menorca'

Dia 22 s'inaugurà a la Sala de Cultura Sant Diego l'exposició de l'astrofotògraf menorquí Toni Bravo, «Firmament de Menorca».

La mostra és un interessant recull de 21 fotografies que ha realitzat Bravo del cel nocturn de Menorca. A més, també compta amb una impressionant projecció al sostre de la sala, i diferents pantalles on també apareixen imatges.

A l'exposició, hi trobaran instantànies d'una estrella circumpolar a Favàritx, de la lluna plena al Toro o dels planetes Saturn, Júpiter i Mart, entre altres. Totes les fotografies van acompanyades de petites explicacions sobre què es pot observar a la imatge, així com indicacions sobre com s'ha duit a terme la captura.

Toni Bravo Carrillo compta amb una llarga trajectòria dins aquest àmbit i l'any 2008, juntament amb altres aficionats de l'illa, constituïren l'associació Astromenorca. El seu objectiu és divulgar l'astronomia a través de la realització d'observacions a llocs emblemàtics de l'illa, així com qualche xerrada a col·legis.

L'exposició, organitzada per l'Ajuntament d'Alaior i d'entrada gratuïta, romandrà oberta fins al 18 de febrer, de dimarts a diumenge de 18.30h a 20.30h.

Exposició "Col·lectiva d'hivern" a la galeria Pinzellades d'Art

El mateix dia 22 s'inaugurà a Pinzellades d'Art l'exposició "Col·lectiva d'hivern" amb obres dels artistes David Cerratot, Frieder, Lola Llinares i Pau Sintes. La mostra consta de quatre quadres de cada pintor que formen un viatge per tres grans estils pictòrics: hiperrealisme, impressionisme i surrealisme.

Les obres de Cerratot ens presenten detalls destacats de les figures, en part representades, que es fonen amb l'estilització de línies geomètriques tot combinant els colors a l'oli amb el dibuix lineal.

Frieder, amb acrílics sobre tela o fusta, presenta les pintures hiperrealistes en què destaquen la introspecció de l'artista en la seva soledat, ja sigui davant un paisatge urbà i nocturn, o davant la natura més lluminosa de Son Bou.

Lola Llinares presenta sobretot paisatges d'inspiració impressionista, amb la tècnica del puntillisme, amb olis sobre tela en què l'ús de l'òxid de ferro li permet crear ambients de gran calidesa i de contrastos vius.

Pau Sintes continua fidel al seu estil amb acrílics sobre fusta en què les pintures sovint rompen els límits del marc, com en el quadre "Navegando hacia el horizonte" d'atmosfera càlida i en el qual els ocres han passat a substituir els blaus més habituals en el pintor.

Redacció

Fotografies: Luis Camacho

La cineasta Anna Petrus rep una menció d'honor al premi SGAE de guió Julio Alejandro 2020

El guió porta per títol "Ulls de Gat" i és una indagació en les ferides de la infantesa

La cineasta alaiorenca Anna Petrus ha rebut un nou reconeixement a la seva trajectòria cinematogràfica. En aquesta ocasió, ha estat el seu guió de llargmetratge de ficció, que duu per títol *Ulls de Gat*, el que ha rebut una Menció d'Honor en el prestigiós Premio SGAE de Guió Julio Alejandro 2020. Aquesta és la dissetena edició d'aquest premi creat en honor de qui va ser el guionista del film *Viridiana* de Luis Buñuel i s'hi han presentat 263 treballs d'arreu d'Espanya i Llatinoamèrica. El treball de la menorquina ha estat uns dels tres finalistes del certamen, juntament amb *San Pablo* de David Orea i Joaquín Pérez Ordóñez, un thriller ambientat a Sevilla, i *El secreto de los Reyes Magos*, una pel·lícula d'animació per a tota la família ambientada en la nit més màgica de l'any, de Javier Dampierre i Nacho Sánchez Quevedo. La Menció d'Honor rebuda per Petrus està dotada amb 3.500 euros.

Anna Petrus porta tres anys treballant en el guió *Ulls de Gat* i el 2019 el projecte ja va ser seleccionat al prestigiós Torino Film Lab (Itàlia), un programa internacional d'acompanyament d'escriptura de guió a través del qual Petrus va poder fer créixer el projecte i culminar el procés d'escriptura en un grup de treball format per professionals d'arreu d'Europa (Suècia, Grècia, Dinamarca, Regne Unit i Suïssa). Aquest 2020, el projecte també ha estat seleccionat al programa Acció Viver de Dones Visuals, l'associació de Dones Cineastes de Catalunya. A través d'aquest programa, Anna Petrus podrà establir les aliances de producció necessàries per tal que *Ulls de Gat* es faci realitat i es pugui dur a la gran pantalla al més aviat possible.

Ulls de Gat és una pel·lícula sobre les ferides de la infantesa i sobre com aquestes ens impedeixen ser lliures a la vida adulta. També és un film que té una marcada posició

feminista i que critica els diversos tipus de violència que encara avui dia s'infligeixen sobre el cos de la dona. El projecte segueix la història de na Mia, una ballarina d'un petit poble de Lleida que viu a Hamburg (Alemanya) on ha desenvolupat la seva trajectòria professional. Na Mia està embarassada d'una nena i és a partir dels canvis corporals que experimenta en el seu cos que, a banda de fer-la sentir insegura en la dansa, l'empenyen a reconnectar amb vivències de la infantesa que tenia oblidades.

Ulls de Gat és el primer llargmetratge de ficció d'Anna Petrus, que ja té una sòlida trajectòria com a cineasta en els camps del documental i els curtmetratges de ficció. Petrus va debutar el 2006 amb *Es Llogaret*, un documental on tractava la depredació turística de Menorca a través de la transformació d'Es Llogaret en una estança turística. Aquest tema també el va tractar el 2009 amb *L'oblit a l'oli*, documental on se servia dels quadres del seu avi per rescatar la memòria d'uns paisatges costaners encara verges, desproveïts de l'arquitectura turística que actualment els envaeixen. El 2010 Petrus va fer el salt a la ficció amb *Trumpet*, un curtmetratge sobre la solitud i la recerca de la identitat pròpia amb el qual va participar al prestigiós Short Film Corner del Festival de Cannes entre molts altres festivals nacionals i internacionals. El 2013, Anna Petrus va dirigir el curtmetratge *Aniversari* que fou estrenat al Festival des Films du Monde de Montréal (Canadà) i que fou guardonat amb diversos premis. L'últim treball de la directora és el curtmetratge *Bohèmia* (2017), una història sobre el primer amor ambientada en el món del vi, amb el qual ha rebut diversos reconeixements nacionals i internacionals, com ara el Premi a Millor Ficció Internacional del Long Beach International Film Festival de Nova York o el Premi a Millor Film al Most Festival-Festival Internacional del Vi i el Cava. A més, el curtmetratge ha participat en festivals tan prestigiosos com el D'A-Festival de Cinema d'Autor de Barcelona, el London Spanish Film Festival o l'Scotland's Catalan Film Festival ambdós al Regne Unit.

Pàgines patrocinades per l'Ajuntament

Bienve Perea

Vivències de nouvinguts

Joyce Edith Cumming Corbert Glasgow (Escòcia)

Noces Joyce-Joan Cardona (1973)

A la ciutat de Glasgow, l'any 1932 va néixer na Joyce. Ha estat filla única. El seu pare era empleat del servei de duanes portuàries i l'any 1937 la família Cumming, per motius laborals, es traslladà al nord-est d'Escòcia, a la ciutat d'Aberdeen. En els records d'infantesa estan presents els bombardejos dels alemanys en la II Guerra Mundial, ja que en aquesta ciutat hi havia hangars que fabricaven avions i era centre logístic de combustibles per subministrar tota la maquinària de guerra en plena ebullició.

Na Joyce va anar a l'escola i va arribar a la universitat, on va estudiar humanitats. Acabats els estudis, va tenir la seva primera experiència laboral que a la vegada va suposar separar-se de la família. El destí fou Atenes (Grècia), durant dos anys i mig, on va fer d'institutriu a filletes i fillets d'una família britànica que treballava per a l'ambaixada britànica en aquell país. Una gran experiència al centre del mar Mediterrani, tan diferent del mar del Nord que banya la costa d'Aberdeen.

De tornada a Aberdeen va seguir estudiant, administració i secretaria, i començà a treballar a les oficines d'un reformatori juvenil on va conèixer una altra realitat de la societat.

El 1964 mor la mare de na Joyce i, juntament amb el seu pare, que ja està jubilat, prenen la decisió de cercar un nou lloc per viure, on el sol i la temperatura siguin més agrats que les humitats i les pluges d'Aberdeen.

Per casualitat, a Escòcia, van assistir a una de les primeres fires de turisme i van conèixer l'oferta de venda de parcel·lacions de la incipient urbanització de Cala en Porter. El 1965 na Joyce es desplaçà uns dies a Menorca i quedà concretada la compra d'una d'aquelles parcel·les, situada a prop de la mitgera del lloc de Sant Vicent, com feren un bon grapat de britànics aquells anys. Ella i el seu pare van venir a viure a Menorca definitivament el juliol de 1966. Durant uns mesos, i mentre anaven fent les obres de la nova llar, s'instal·laren a unes cases del camí de Binicalaf, i després es van traslladar a Cala en Porter. Na Joyce, que va aprenent el castellà amb rapidesa, comença a treballar a una immobiliària de Maó i després a una altra, fent feines de traducció i comunicació amb clients britànics que arribaven per comprar propietats. Els primers anys anava i venia de la feina en autobús fins que va poder comprar un cotxe.

Malauradament, el seu pare poc gaudiria del sol i la jubilació que tant havia anhelat, perquè va morir el 1969. Repassant papers, encara recorden els telegrams de condol que reberen d'Escòcia de familiars i coneguts. (El telegrama era el mitjà de comunicació més àgil i ràpid en la dècada dels 60, i als xalets de Cala en Porter el servei de telèfon no arribaria fins a l'any 1986).

A pesar de la pèrdua del seu pare, Cala en Porter va seguir sent el seu lloc de residència.

A finals dels seixanta va conèixer un santclimenter que tenia un apartament a la cala i el 1973 va contreure matrimoni amb Joan Cardona Pons, soldador de bijuteria de Catissa i fill de Toni Cardona, el pagès des Fornàs de Torelló que als anys 50 va descobrir el mosaic de la basílica paleocristiana de la qual l'arqueòloga menorquina Maria Lluïsa Serra va tramitar la recuperació. Aquell mateix any na Joyce obté la nacionalitat espanyola.

Na Joyce amb el seu pare (paret seca mitgera de lloc Sant Vicent) 1966-67

Na Joyce jugant a scrabel estiu de 2020

El 1974 va néixer la seva filla Cati. Na Joyce ja havia deixat de fer feina per a la immobiliària i feia gestions (pagament d'imposts i serveis: aigua, llum, etc.) per a veïns britànics que eren propietaris d'un xalet, però que no eren residents i que alternaven les estades entre Cala en Porter i el Regne Unit.

Periòdicament, cada dos o tres anys, na Joyce, el seu home i la filla, viatjaren a Escòcia a passar uns dies de vacances i retrobar-se amb familiars i coneguts. L'any 1995 fou el darrer viatge que na Joyce va fer a la seva terra natal. L'any 1994 havia mort el seu marit.

Na Joyce es considera aconfessional. Ha estat una dona sociable i ha estat de gran ajuda per a les persones majors de parla anglesa que als anys seixanta i setanta arrelaren a Cala en Porter, fent de traductora, acompanyant a residents majors a les visites al metge o fent altres gestions a les administracions. Ha estat una persona implicada amb el veïnat, col·laborant en el seu moment, amb l'Associació de Veïns i

sempre disposada a donar una mà d'ajuda. Amb el pas dels anys ja enten perfectament el català de Menorca, tot i que no s'ha atrevit a rallar-lo en públic.

Sempre compromesa a defensar les necessitats de Cala en Porter, el 1999 va contreure compromís polític a la candidatura municipal del PSOE Alaior, liderada per Antoni Gómez.

Des de fa molts anys és membre de l'associació "AGE CONCERN", associació estesa per diferents parts del país dedicada a l'ajuda, oci i acompanyament de residents britànics majors. Actualment, als seus 88 anys, i ja amb alguns problemes de memòria, na Joyce segueix participant encara a una de les activitats que ofereix l'associació: reunions setmanals per jugar a "scrabble" (joc de lletres i paraules que és un passatemps molt apreciat pels britànics).

La generositat i serietat de na Joyce amb els seus conciutadans i veïns li han reportat moltes atencions, i l'han convertida en una de les persones més conegudes de Cala en Porter.

Va venir cercant el sol càlid del Mediterrani i ha anat omplint la vida, en família, amb nous costums, nous projectes, noves amistats, gran ambaixadora d'Escòcia... que per molts anys pugui gaudir d'aquesta illa que tan bé la va acollir.

*La aventura de la vida es aprender
El objetivo de la vida es crecer
La naturaleza de la vida es cambiar
El desafío de la vida es superarse
La esencia de la vida es cuidar
El secreto de la vida es atreverse
La belleza de la vida es dar
La alegría de la vida es amar*

WILLIAM WARD

A Dani, en el 17è aniversari de la seva mort

*En el record del temps tan curt que
ens vas acompanyar en el viatge de la vida,
en la memòria i l'amor dels anys que vam
tenir el goig de compartir.*

La teva família que no t'oblida

On jo vaig, sempre hi ha la teva mort:
ara és un mirall negre que la màquina
du al davant i l'enfronta al seu infern.
Ningú no plora ja per tu, no queda
ni un mocador agitant-se en cap andana.
Soc aquest tren nocturn que busca on sigui
la cadira de rodes en la nit

Joan Margarit

Bep Meler

Per al camp, l'aigua de pluja

Na Polida. Columnes, banderes, elictites...

La cova de na Polida de Fornells, fins als temps actuals segurament ha estat la més coneguda de Menorca. És de les que contenen una important formació càrstica, constituïda per multitud d'espeleotemes.

ESPELEOTEMES (2)

COLUMNES. La columna és una estalactita, que vessa aigua de la infiltració de la base superior exterior, procedent de les pluges. A través de les roques formades per calcita (CaCO_3), o sigui del marès, penya viva, del Miocè, formada per carbonat de calci. També existeix una zona de dolomies del Juràssic, o pedra gravosa, de carbonat de calci i magnesi ($\text{CaMg}(\text{CO}_3)_2$), que cristal·litza igual que la calcita.

LLACS. Petits reservoris d'aigües somes, que només són pertorbades per les gotes d'aigua que es desprenen del sostre de la cova, i que formen una sèrie de cercles.

A na Polida hi ha el que jo anomeno llac dels dos colors, amb dos tons, un ferrós, constituït per la part que es trobava submergida des de molt de temps, i el de dalt, per la part que aflorava, de color càlcic blanquinós. Des del nivell del terra fins a la sima, forma un reguix totalment anivellat per les aigües aturades durant temps immemorials, formant-se estalactites al sostre, de color blanc, que regalimen a sobre les aigües com un mirall. Les estalagmites creixen submergides en les tranquil·les aigües de la llacuna, creant una pinya o rebava submergida que no arriba mai a formar una estalagmita en el fons del bassal.

COLADES. Es tracta de dipòsits en capes, que inicialment creen la forma de la roca adjacent. Els cristalls creixen perpendicularment a la superfície de la colada. Quan una fina pel·lícula d'aigua flueix, sobre una ampla superfície, se produeix la pèrdua de CO_2 i la precipitació del material carbonatat a sobre de la referida superfície.

BANDERES. Tenen una forma ondulada i pengen dels sostres inclinats o de les parets de la cova; també se les anomena cortines d'àngel, orelles d'elefant o mocadors.

Quan les banderes formades per carbonat de calci són fines, translúcides i acolorides, la llum penetra a través d'elles. La formació de les banderes va lligada a dos processos hídrics, flux i degoteig de l'aigua.

ELICTITES O EXCÈNTRIQÜES. Són estalactites que es dobleguen en qualsevol direcció de l'espai, desafiant la llei de la gravetat. Normalment creixen a sota del sostre, parets i altres espeleotemes, i rarament en terra. Disposen d'un canal central molt estret, a través del qual circula l'aigua per capilaritat. La majoria de les excèntriques es formen en un ambient aeri. La pressió hidrostàtica força la formació de les excèntriques, que fan formes capritxoses de la naturalesa geològica, com ganxos, hams.

En una ocasió vaig visitar la molt coneguda Cova dels Hams, a Mallorca, verdadera meravella de la natura.

GOURS. Són una espècie de discs, que es formen sobre un pendent, pel qual circula un flux laminar d'aigua, o en les voreres de les basses o llacunes d'aigua poc fondes. Normalment són d'un color ferruginós, i es formen a causa de la cristal·lització de la calcita.

Els socis de San Crispín fan donació d'una tona de productes de primera necessitat a Càritas i Creu Roja

L'acció ha permès recollir 1.244 euros entre l'aportació dels socis i l'aportació de la pròpia Cooperativa

Els socis de la Cooperativa San Crispín han fet donatiu aquest mes de gener d'una tona de productes de primera necessitat a Càritas Menorca i Creu Roja que s'han pogut adquirir gràcies als punts de compra que van cedir per poder portar a terme aquesta acció solidària. Per la seva part la pròpia Cooperativa va afegir la mateixa quantitat recollida amb un resultat final de 1.244 euros, que van servir per poder disposar dels productes que es van lliurar a parts iguals entre les dues entitats, segons el llistat de prioritats que van passar prèviament. "Els socis de San Crispín han demostrat una vegada més que estan disposats a ajudar les persones que més ho necessiten i és aquest el mateix compromís que tenim des de la Cooperativa" explica Belly Ester, presidenta de San Crispín.

Cinc tones donades

Amb aquesta darrera donació, durant el 2020, la Cooperativa San Crispín haurà aconseguit sumar un total de cinc tones de productes de necessitat per a les entitats benèfiques. Al mes de juny es va fer un primer donatiu directe de 2 tones, durant els mesos de juliol i agost es va organitzar un recapte solidari on es van recollir 300 productes de primera necessitat, que va equivaler a 250 kg d'aliments. Posteriorment al novembre es va promoure conjuntament amb l'Associació de Voluntaris de "la Caixa" un tercer recapte Menorca amb 3.000 productes de primera necessitat recollits, que van equivaler a dues tones d'aliments. Un esforç on CaixaBank, a través del pressupost descentralitzat de la Fundació "la Caixa", va fer el primer donatiu de 1.000 euros.

Junts per Lõ

Amb veu i vot

El centre de dia i la inoperància del PP d'Alaior

L'actual emergència sanitària colpeja fort la nostra societat i en especial el col·lectiu de persones més vulnerables, encapçalades per les persones grans i dependents.

Des de l'inici de la incidència de la Covid-19 a les nostres vides, els usuaris del centre de dia de la Residència des Ramal han vist interrompuda l'atenció que se'ls dispensava, ells mateixos i també les seves famílies, amb tots els greuges personals i de conciliació que açò comporta. Les circumstàncies i l'emplaçament del centre, amb assistència integrada amb els residents del geriàtric, han fet impossible mantenir el servei que rebien les 10 (només 10!) persones usuàries del centre de dia.

El nostre grup ha dit i repetit en moltes ocasions, i al llarg de les dues legislatures en què tenim presència a la corporació, que l'atenció dels nostres majors era una necessitat de primer ordre a la nostra societat, amb més població major cada any que passa i amb més necessitats d'acompanyament. Però no hi ha hagut, ni en l'actual equip de govern ni en l'anterior, cap resposta contundent i decidida per enfrontar la problemàtica. José Luis Benejam, l'actual batle, tampoc no ha sabut donar una resposta a una necessitat que s'ha accentuat i fet més que evident en el moment que travessam.

Junts per Lõ ha denunciat, també als darrers pressupostos, que no s'inclogués cap partida per invertir en aquest extrem i donar resposta a les persones del nostre municipi que precisen i precisarien (d'haver-hi més places disponibles) ser usuàries del centre de dia.

Després d'un breu període de reobertura, i amb una aturada prèvia de gairebé mig any, el centre de dia des Ramal torna estar tancat, des que la residència geriàtrica va haver de ser intervinguda. I d'açò ja fa 3 mesos! El batle Benejam no està liderant cap resposta ni cap solució.

Interpel·lats sobre el tema pel nostre grup en una reunió mantinguda el passat 19 de gener, la resposta va ser evasiva i senyalant les dificultats existents però sense reconèixer la urgència i la necessitat de trobar solucions, per complicades que puguin ser. Tot l'equip de govern cobra salaris públics per assumir aquestes dificultats. Aquesta és la tasca que tenen encomanda per la ciutadania.

Junts per Lõ defensa la necessitat urgentíssima de trobar un espai (de propietat pública o privada, sigui en règim de compra o de lloguer) prou ampli per poder ser adaptat, segons la normativa vigent, i ser convertit en un centre de dia separat del geriàtric i amb una capacitat d'oferta de places superior a l'actual, que és clarament insuficient (sobretot si tenim en compte que persones d'Alaior es veuen obligades a desplaçar-se a altres pobles per poder anar a un centre de dia). Aquesta sí que seria una "mesura Covid-19" i no altres que aquest equip de govern està endiumençant...

Els nostres majors necessiten aquest projecte de forma urgent. La situació demana decisions valentes i decidides, a l'alçada de les circumstàncies, i els governants municipals no estan a l'altura. Què més ha de succeir perquè se n'adonin?

Anselm Barber Luz

Exemples de perquè són difícils les decisions intel·ligents a Alaior

Construir sobre falsedats

La vida és sempre una conseqüència de les successives decisions que prenem individualment o col·lectivament. El grau d'incert de les decisions depèn de:

- 1) la manera com es prenen aquestes decisions
- 2) de l'experiència i del saber de qui les pren
- 3) i de la informació útil que es maneja abans de prendre-les.

Açò és aplicable a nivell individual, a nivell familiar, col·lectiu i institucional. És clar que en les decisions que dirigeixen un poble el més important són les que pren l'Ajuntament, però també compten les que prenen els ciutadans.

En l'apartat 1, en la manera, és bo que no hi hagi precipitació, el temps just i necessari perquè les variables favorables tenguin una oportunitat. Com organitzam el temps per posar sobre la taula les consideracions que s'han de contemplar té un pes fonamental.

En l'apartat 2, influeixen el saber de qui les pren i reunir persones amb opinions formades al respecte. No només de tècnics i de polítics, sinó dels sectors de la societat que saben i són més experts que els tècnics i els polítics. Contrastar molt. A Alaior açò no funciona de cap manera. L'Ajuntament no vol saber res de comptar amb la societat civil, li sembla un descrèdit. Mai no hi ha hagut una previsió ben feta de reunions de treball rigoroses i permanents, amb mètode, entre els millors tècnics i els ciutadans més preparats. Compta més la conveniència electoralista i de partit. Les consultes ciutadanes sempre han estat sobre temes no essencials. Les decisions les prenen pocs, amb poca expertesa. Hi ha alguns consells municipals que es reuneixen poc i amb poc esperit d'iniciativa. Sobre les coses importants no n'hi ha: economia (els recursos), urbanisme (l'espai) i cultura (les idees). El poder radica en aquestes tres coses, i està clar que el PP no les vol democratitzar. Es demana l'opinió en temes poc substancials que no puguin transformar la realitat.

En l'apartat 3 l'important és comptar amb la informació el màxim de real. Serà sobre aquest apartat que tractarà l'article. Si la majoria de la població es desinteressa de la informació fidedigna, passa de llegir i d'entendre, és impossible la resposta intel·ligent. Si a més a més, des de la política s'empra la mala informació per defensar els interessos de partit, tot està a punt per prendre decisions sense cap ni peus. La politiqueria maneja constantment la falsedat i la mitja veritat perquè la informació que arriba a la ciutadania si-

gui parcial i interessada. És una malaltia greu. Es combat amb bon periodisme, però aquest cada dia és més lluny de la majoria de la població, presonera d'un oci alienant.

Analitzarem idò respecte de la informació que ens fa més "botxets" exemples prou importants de com s'impeideix que la intel·ligència col·lectiva ajudi el nostre poble.

El deute municipal de quasi 17 milions, que no eren més que 9 milions

Avui és una evidència per a l'economia que l'austeritat pressupostària aplicada per la majoria d'institucions europees arran de la crisi de 2008 va ser un error i que la fórmula nord-americana de més despesa pública va ser més encertada. L'Ajuntament alaiorenc, amb govern d'esquerres, de 2008 a 2011 va generar un deute important. Inevitablement açò feia complicada la gestió municipal, de llavors i de després, ningú no ho dubta, però eren anys de patiment generalitzat i calia ajudar. En plena crisi, el govern local va seguir optant per les inversions i les despeses per redistribuir recursos propis i de deute. El PP va emprar aquest

La deuda de cada ciudadano de Alaior es de 974 euros

La auditoría externa revela que el Ayuntamiento cerró el año 2010 con un endeudamiento de 9,1 millones de euros, un 92 por ciento de sus recursos

R.D. | Alaior | 13/11/2011

Valorar: ★★★★★

Comenta

Equipo. Los miembros del equipo de gobierno presentaron los datos de la auditoría a la

Notícia del Diari Menorca de la presentació de les conclusions de l'estudi (auditoria) en què el deute es fixava en 9,1 milions d'€, no en 16,9 com després ha emprat el PP contínuament

deute per acusar el govern municipal de mala gestió. Encara avui, 10 anys després, el PP repeteix contínuament que el deute municipal era de 16,9, quasi 17 milions d'€. Ha estat una consigna repetida i escampada pels populars contínuament per desprestigiar els seus adversaris polítics i legitimar el seu mandat. Han fonamentat el seu govern en poca cosa més que açò. El deute municipal real segons l'auditoria encarregada pel mateix PP era de 9,1. Els populars han jugat a afegir al deute els pagaments pendents a proveïdors que també tenien uns ingressos també pendents (que mai no van comptar). Ajornats i pendents de cobrar amb la crisi, però no perduts. La realitat de la liquidació dels pressupostos diu que entre 2011 i 2013 l'Ajuntament va ingressar 7 milions més que no s'havien pressupostat. Part eren els ingressos que la crisi havia ajornat. El deute era elevat però del 53% del que escampa el PP.

Continuarem un altre mes amb aquest serial sobre com enterrar les decisions intel·ligents a Alaior.

PRESSUPOSTOS AJUNTAMENT D'ALAIOR, M€

any	pressupostat	ingressos reals	despese reals
2007	11,5	12,2	12,5
2008	11,8	13,8	14,1
2009	11,9	13,8	14,2
2010	12,4	12,8	13,3
2011	10,5	11,5	11,6
2012	10,2	16,2	10,2
2013	10,9	12,1	10,7
2014	11,09	12,3	11,8
2015	10,8	13	10,1

Font: IBESTAT de la liquidació de pressuposts publicades al BOIB. Entre l'any 2011 i el 2013 l'Ajuntament va recaptar més de 7 milions per sobre del que havia pressupostat, una part important eren el que devien els ciutadans i les empreses a l'Ajuntament pels pitjors anys de la crisi. El PP afegia les despeses pendents per fer un munt més gros en els deutes sense comptar però els ingressos pendents. El govern municipal del 2008-2011 va gastar prou i va ser pacient amb els cobraments, solidaritat econòmica en els moments pitjors, i no austericidi econòmic. Avui es reconeix que va ser una fórmula encertada en la sortida de la crisi del 2008.

Jordi Odri

Emmascarats

Que no vull dir amb mascara, com si haguéssim fet net un calamar, ni imitant *El hombre enmascarado* dels tebeos de la infantesa, ni amb màscara com si fos Carnaval, en aquest carnestoltes llarg (i sembla que va per molt llarg) en què en Bernat Figuerola allarga la seva estada abans que puguem entregar-lo al foc. Paraules noves s'entronitzen, per la utilització constant, quasi permanent, la que més, sens dubte, "pandèmia". I sentim la pesadesa de la situació, totes les branques que deriven de l'arbre sec de la malaltia: l'atur, les dificultats econòmiques, l'educació dels joves entretallada, l'esgotament dels que mantenen la sanitat, la incertesa... La incertesa que fa estralls, perquè, un cop més, ens sentíem immortals (afectació de l'home modern en la seva incultura d'ordinador i rellotges digitals, de telèfon mòbil, de seguretat de domini del món...). Hem sentit sovint aquests dies "com és possible això en ple segle XXI!", convençuts, pobres de nosaltres, que la Humanitat dominava el món, que res ens podia passar en aquest primer món de cartró pedra, d'anunci de televisió, d'exaltació de la mentida, de dentadures blanques, de vells que trempen i velles amb les mamelles en punta. No és així, i d'aquí la decepció i la negació. Alguns fins i tot beuen lleixiu ("lejia"), o s'inventen històries (pobres humans tan dèbils) per sobreviure. "Ens volen controlar", clamen amb força; a qui, a tu? I per què, qui ets tu, quins grans secrets amagues? Vides controlades per la feina, les dades bancàries, els detectors de consum, que tu mateix alimentes a les xarxes socials que et fan sentir tan modern, tan segle XXI, innocents bens, moltons beladors, somiant-se llops. Potser podríem amagar sota la mascareta un somriure, encara, i posar-nos en la disposició de compartir amb valentia el temps de vaques magres que es dibuixa a l'horitzó, col·laborar i potser compartir, en allò material i en allò sentimental. En altres temps s'organitzaven rogatives, processons amb peus nus, columnes de penitents fuetejant-se les esquenes, salmodiant el *Dies irae*, castigant la carn. Avui el sacrifici és més petit, la màscara, les mans i la distància. La distància, la més dura per a aquells que ens agrada abraçar, però el sacrifici és petit, bastaria fer unes visites guiades per les UCI veient els pacients de la pandèmia per tornar amb calma a la mascareta, que no mascara, ni màscara de Carnaval, ni, per descomptat, morrió. Esperem l'efectivitat de la vacuna (per als incrèduls: hi ha una llarguíssima llista de malalties mortals que s'han resolt per la vacunació), i també el tractament per les seqüeles de la malaltia.

Preferiria parlar de diversió, de brindis, d'amants secrets, de la bellesa de la mar, de llibres o músiques, o de les caminades pel camp que omplen els meus matins, però avui, encara, toca parlar de la màscara, que ara em posaré, per mi i per tots, per sortir al carrer i, això sí, amb un somriure a la boca.

Serafi Pons i Barro

Per la vida humana, des de la primera cèl·lula engendrada fins a una mort natural

A la pàgina 4 d'aquesta revista *S'Ull de sol* de març 2020 núm. 355, l'extreballador de la Conselleria de Sanitat del Govern Balear, A. Gómez, fa una autèntica apologia de l'eutanàsia. El títol i l'anunciat de la foto diu: "per una mort digna. Eutanàsia bona mort". L'article abunda en l'ús de les paraules: digna, dignament, dolor, sofriment. La tècnica de l'escrit és manipuladora (sofista) i ben prou paternalista («tendència a aplicar las formas de autoridad y protección propias del padre en la familia tradicional o relaciones sociales de otro tipo; políticas, laborales, etc., frecuentemente con carácter peyorativo», Diccionario de la Real Academia de la Lengua Española), i vol preparar el lector a acceptar la llei que s'ha aprovat el desembre del 2020.

El bisbe de Menorca, F. Conesa, diu clarament que l'eutanàsia és una forma d'homicidi, ("Diàleg amb el bisbe", sobre l'eutanàsia, casa de l'Església, desembre 2020, Maó, *Diari Menorca*).

He comprovat que, des del març fins el desembre 2020, ningú no ha dit ni mu, ni l'editorial —de *S'Ull de Sol*— s'ha pronunciat, en relació a aquesta solució final a la vida humana, proposada per l'articulista.

És molt trist. Ens imposen una cultura de la mort com un producte de consum. Des de l'any 2009 fins al 2018 a Espanya s'han practicat 1.037.388 (un milió trenta-set mil tres-cents vuitanta-vuit mil) avortaments legals (Ministerio de Sanidad). S'avorta sense tenir en compte l'infant indefens. Ara hi afegirem la provocació/execució artificialment d'una mort, per causes NO naturals.

Quan la gent fa nosa —molta despesa i pocs beneficis— l'estat i els seus *supporters*, cerquen el desastre, (ensucrat amb paraules fines i eufemismes), com a solució. "Una mentida repetida mil vegades es convertia en una veritat"; paraules dites per un ministre de propaganda del govern d'un país d'Europa central a mitjans segle XX. L'eutanàsia mai no podrà ser humanament justificada, per molt que es repeteixi que és una bona solució, a les justificacions que aporta l'articulista.

Trist, molt trist. El cos humà té la capacitat per resistir el dolor en les diverses formes. El dolor forma part de la nostra condició humana i té una funció molt important tant clínica com també espiritual. Poder suposar que pel dolor (el lllindar del dolor sempre és subjectiu) o la no resposta als tractaments, es pogués pressionar un malalt, fer-li veure indirectament que fa nosa i que opti a l'eutanàsia, és molt perillós. O si hom ha perdut la consciència, o se "suposa que l'ha perduda" o és molt depenent, fins i tot, decidir per ell, em transporta a una praxi inhumana. Després d'aquestes pràctiques ve la destrucció de la mateixa embrutida persona humana.

Els socialistes neoliberals espanyols ens porten a la Centreeuropa de mitjans segle XX, amb la suavitat democràtica de Brussel·les.

Boris Cyrulnik, —supervivent d'un camp de concentració—, diu que el dolor (físic, psíquic o emocional) es cura amb amor.

Aquesta situació perversa de mort legal provocada, em recorda una època fosca del segle XX. Tot era legal. Els efectes d'aquesta legalitat van fer molt de mal. Avui encara hi ha gent que justifica el que va passar i d'altres la neguen. La gent que es gasejava eren persones humanes, indefenses, vells, persones amb síndromes de deficiències físiques i psíquiques, però estaven marcades per la llei del poder.

Avui en dia —subtilment— podem notar que en els carers ja no hi ha, o hi ha menys, persones tan alegres com els síndromes de down. Tots sabem per què. El nostre sistema sanitari té una bateria de tècniques (proves clíniques) per tal d'assegurar que el nounat sigui sa. I si de les proves se'n deriva informació "complex"... Se'n diu eugenèsia. Aquestes pràctiques, de fet, no assegurin més salut als involucrats, ans al contrari, poden ocasionar, en molts dels seus actors, per les decisions que hauran de prendre després, si s'hi escau, depressions o quadres clínics més greus com ara psicosis i malalties psicossomàtiques o noves addiccions.

Cal recordar que la vida inclou el dolor i l'adversitat, si excloem aquest factors, ens enganyam i anam perduts per la vida. L'Estat hauria d'ajudar el ciutadà a trobar un verdader sentit a la vida. Per açò el ciutadà també paga impostos, perquè els seus problemes trobin solucions; per tant l'eliminació de la persona i els seus "problemes" és un fracàs de l'estat que ha legislat per a fugir-ne.

Malauradament la vida actual s'ha convertit en competir, consumir, i xalar, i darrerament en esperar una feina que no ve.

Em preocupa que no es tenen en compte els comitès de bioètica.

Jo crec-sent, fermament, que la vida és un do, un regal, amorós, gratuït, que ens han fet els nostres pares i a ells els seus pares i aquests, alhora, l'han rebut dels seus. Qui creu, sap que la cadena es remunta a Déu. Per açò, perquè no ens l'hem autodonat aquest do preciós de la vida, l'hem de respectar i cuidar amb l'agraïment i la dignitat que es mereix.

L'article m'ha fet pensar amb el jurament hipocràtic; on queda Hipòcrates?

Els hospitals ara es convertiran, o ja es van convertint, en institucions, també, d'execució? A quina part de l'hospital es practicarà l'eutanàsia? A la planta baixa? Ja ho saben? Una part del Mateu Orfila per a la vida i una altra per a la mort? Quina paradoxa! Hipòcrates, pren un ginet i calla! O, es construïran centres d'execució per a aquesta llei?, poca broma! I el pressupost? El país està/l'han arruïnat, de fet està en *default* (les pensions es paguen amb deute, no amb nombres blaus). Amb diners de deute es construïran sales d'execució? Qui es responsabilitza d'aquesta mala despesa?

D'altra banda els metges i infermers/eres estan sotmesos a atendre qualsevol tipus de malaltia perquè la salut pública no és una opció. És un dret. No seguir aquest criteri, podria incórrer en una falta greu de no assistència a persones en perill de mort.

Un estat verdaderament democràtic —que no té por— consulta amb referèndums per qüestions molt menys importants. Suïssa, Finlàndia en són un exemple. En aquest aspecte el nostre país té moltíssim a desitjar com a democràcia.

Holanda és l'exemple del fracàs de la llei d'eutanàsia. Allà el 40% dels que són objecte d'eutanàsia no ho volien; es comença aplicant la llei a poc a poc i s'acaba generalitzant la seva pràctica; amb "llicència per matar" sense autorització. El percentatge és una xifra demencial.

A Finlàndia, on els ciutadans no tenen por a la democràcia, van votar en una consulta pública i va sortir que els finlandesos no volien aquesta pràctica i van rebutjar de ple aquesta iniciativa legislativa. Aquest debat ha humanitzat més encara els finlandesos i crearan institucions que tinguin cura de les persones en situació de qualsevol vulnerabilitat, que faran el que sigui per lluitar per la vida fins al darrer moment, en tot allò que necessitin, fins que esdevingui la mort natural de la persona. Les cures pal·liatives, són per a la vida. En cap cas per a la mort.

L'eutanàsia va contra la praxi mèdica.

Qui entrarà a partir d'aquesta llei amb tranquil·litat als hospitals si pensa en que si la cosa se torç i s'engega la "maquinària" legal (feta la llei feta la trampa, és una dita popular) eliminadora tu no tindràs possibilitat?

L'únic camí possible és acollir el malalt, oferir-li afecte, atenció, la que necessiti, i mitjans per alleujar el sofriment, l'ètica de la cura ha de tenir suport mèdic, psicològic, familiar, espiritual, econòmic, laboral i religiós...

Viure mai no serà un fracàs, per alts i baixos que es presentin.

Es curiós que aquesta llei em faci pensar i ajuntar els socialistes neoliberals espanyols i la solució final donada a la vida de segons quines persones, en una nació centreeuropea i la seva ideologia de finals de la primera meitat de segle XX. Quin desastre! Ah, no entenc tanta friseria en accelerar la mort... ningú, ni els promotors ni els legisladors es podran escapar de la mort, ni que visquin 120 anys. Tranquils. Si hom vol lluir-se com a progre-neoliberal no cal que faci res especial, només viure i deixar viure, sí, sí, molta vida cal donar, vida ecològica o bio, o... però que sigui vida, no mort! Un suggeriment final: abans de fer lleis com aquesta perquè no es preocupen d'aconseguir habitatge i treball —treball de qualitat, i sous dignes, no de mesos o dies i fins i tot d'hores— als ciutadans, drets que la constitució garanteix, per tal que tothom pugui tenir dret a fer el seu propi projecte vital? Voleu que us posi les taxes d'atur? O algunes parcials com l'atur dels joves a Andalusia? I les inversions en I+D+I, que hi ha a aquest país? Per no rallar dels sous dels quadres tècnics i dirigents polítics.

Qui legisla per a la mort primer ho ha de fer per a la vida. Després veuria que no faria falta legislar per a la mort. Una societat avançada no empeny a la mort —per molt laica i aconfesional que sigui— sinó a la realització personal i la felicitat.

Esperem que d'altra gent amb més sentit comú reverteixi aquesta llei en el moment oportú, o si més no, faci un referèndum i es pugui votar la legitimitat social o no de la llei.

Partit Popular

Sempre en contra dels interessos d'Alaior

El grup de l'oposició a Alaior ha començat l'any 2021 igual que va acabar el 2020: amb una nul·la defensa dels interessos dels ciutadans d'Alaior. Ho hem comprovat en el primer ple celebrat per la corporació en un tema tan important com és el manteniment de les nombroses vies secundàries i camins que té el nostre municipi.

També en el tema de la carretera general Me-1 entre Alaior i Maó, en el qual, de forma sorprenent, Junts per Llo de va retirar la seva moció en què demanava una reconsideració de l'última proposta de Consell a l'encreuament de Rafal Rubí, que recordem, porta més de 5 anys amb unes obres aturades, sense una solució per a aquest tram, amb el risc per a tots els ciutadans que diàriament hi circulen.

L'equip de govern del grup popular a l'Ajuntament d'Alaior ha denunciat en diverses ocasions que Alaior és el municipi més discriminat en el manteniment de les carreteres secundàries. La prova d'açò és que és l'únic municipi de Menorca en què el Consell Insular no s'encarrega del manteniment de cap via secundària. I recordem que Alaior, per la seva situació geogràfica, és un dels municipis amb més carreteres i camins. Per aquest motiu també s'han pres mesures judicials en la defensa dels interessos del municipi.

Per tot açò seguim demanant igualtat entre els municipis, no és just que de totes les carreteres que té Alaior, el Consell no assumeixi íntegrament el manteniment de cap d'elles. Un exemple flagrant d'aquesta injustícia és que la carretera Maó a Cala en Porter és assumida pel Consell, mentre Alaior a Cala en Porter la paguen els ciutadans d'Alaior.

Un altre exemple clar és que cap de les dues carreteres d'accés a Son Bou són assumides pel Consell. Tant la carretera de Son Bou com Torre-solí són mantingudes per l'Ajuntament, quan són una de les principals urbanitzacions turístiques de Menorca. En canvi, les de Cala Galdana, Artrutx, Alcalfar, o es Grau són assumides pel Consell Insular.

Les dades desmunten un darrere l'altre els arguments de l'oposició. El regidor de l'oposició, Lluís López, va dir en comissió que "el Consell no pot assumir cap carretera dins el mateix municipi, com la de Son Bou". Com ha quedat comprovat, aquesta afirmació és falsa, ja que el Consell manté Sant Adeodat, Artrutx i Alcalfar.

Les excuses de Junts per Llo van seguir en ple municipal, allà López, va afirmar que "com tots els manteniments de carreteres i camins, siguin de Consell o de l'Ajuntament, es paguen amb impostos dels ciutadans, no té més importància". Aquesta afirmació és un insult a la intel·ligència dels ciutadans, ja que els més de 70.000 euros que dedica el consistori alaiorenc al manteniment de vies, es podrien destinar a altres assumptes necessaris durant aquesta greu crisi provocada per la Covid-19. Aquest comentari demostra que Junts per Llo no defensa els interessos més bàsics d'Alaior i ens recorda la famosa frase "els diners públics no són de ningú" de la ministra socialista Carmen Calvo, així gestionen.

Paco Perea / AHFM

Pàgina esportiva

Final d'etapa de l'entrenador Jesús Carretero

Juvenil Nacional (Grup Balear)

No anaven bé les coses a l'equip juvenil del CE Alaior i en una xerrada entre la directiva i el tècnic de l'equip, es va arribar a l'acord de finalitzar la vinculació del ciutadellenc amb el Club del camp "Los Pinos".

El caminar de Carretero com a tècnic del CE Alaior va començar el novembre del 2019, quan va suplir Felipe Gornés, que en la 12a jornada sols havia sumat 4 empats i 8 derrotes, 3 gols a favor i

24 en contra, i ocupava la posició número 17 de 20 participants. Mentre es tancaven els tràmits del fitxatge, l'equip va aconseguir amb en Ramón Melià l'únic partit guanyat fora de Menorca d'aquella temporada. El debut oficial de Carretero va ser a casa i amb victòria davant el CD San Francisco de Palma (1-0), que seria juntament amb el 2-1 al Constància, les dues úniques victòries de la temporada 2019-20. Però en la passada temporada, a causa del coronavirus, a falta de 8 jornades es va donar per acabada l'activitat i, per tant, tots els equip que estaven en competició van mantenir la categoria. La inacabada participació de la campanya 19-20 va motivar que la junta va seguir donant la confiança a Carretero per a la temporada 20-21.

Encara que aquesta temporada arrancava amb il·lusió amb un 2-0 al Felanitx, aquest resultat no va tenir pes en la classificació, per impugnació del rival i determinar el comitè la pèrdua del partit als d'Alaior. En els següents 10 partits només es van aconseguir dues victòries (Unión 4-0 i Penya Ciutadella 1-0) i un empat (Ferriolense 1-1) i sols 6 gols a fa-

vor (tots marcats a casa) i 18 en contra, i ocupava la posició 9a entre els 11 equips del Grup A de la categoria. Poc més d'un any ha estat la participació de Jesús Carretero en el CE Alaior, el qual ha mostrat bona disposició amb el Club en el moment del tancament de la relació.

Relleu

Javier Izquierdo agafa el comandament

A punt de tancar aquesta edició tenim coneixement del tècnic que agafa l'equip, que és en Javi Izquierdo, de qui adjuntam una foto i en la propera edició ja tindrien temps per parlar de les seves intencions.

Guillermo Comba Morayta

Microrelats

COMPañÍA

Llegaba a su casa tan cansado de la jornada laboral, que cerraba todas las contraventanas para encontrarse con el silencio y la oscuridad. Entonces, acudía el fantasma de la mujer que amaba.

Impressió digital, ràpida {
· Targetes
· Invitacions
· Celebracions

Impressió offset / tipografia

Edició de llibres, revistes, catàlegs...

Disseny gràfic, creació de logos i línia d'impresos

+ de 30 anys d'experiència

Carretera Nova, 137 (Alaior) - Tel.: 971 37 14 29 - email: imprentajpons@telefonica.net

Núria Pons Florit

JUGAM?

Fa dies que intent pensar de què escriure aquest mes i només em ve al cap la situació que ens ha tocat viure. Però és que jo no vull parlar del mateix una vegada i una altra, n'estic ben tipa. En el món passen altres coses, com sempre, el que passa és que no sentim a parlar de res més. Hi ha malalts amb altres afectacions, hi ha gent que proposa activitats ben interessants, hi ha naixements, hi ha invents i descobriments nous, hi ha guerra i refugiats, el camp està ben verd, hi ha joves i no tan joves amb ganes de lligar i no poden (açò és un tema a tractar un altre dia) les companyies de telefonia telefonen nit i dia per explicar-te les grans bondats de la seva empresa...

Idò, ben igual, em ve al cap la nostra nova rutina. Per sort, aquesta rutina es va rompre un poc durant les vacances de Nadal. Com que no podíem fer gaire vida social, va ser pràcticament nul·la, vam passar més temps a ca nostra i en família. Així que vam aprofitar per fer algun sopar especial, veure pel·lícules sense interrupcions d'anuncis publicitaris (gràcies a les plataformes digitals que tenim al nostre abast avui en dia), llegir, fer la vessa, escriure les cartes als Reis d'Orient i, una cosa que m'encanta i que no faig tan sovint com hauria de fer, jugar!

Vam aprofitar per jugar a algun joc que feia estona que no trèiem per escalfar els motors per als jocs que havíem demanat als Reis i que esperàvem amb molta ànsia. Ens havíem portat prou bé durant l'any i no teníem cap dubte que algun joc de taula cauria. I, com sempre, Ses Majestats no ens van decebre, ens van dur jocs adreçats a una persona en particular i altres, de sorpresa, amb uns quants noms escrits a l'etiqueta, fins i tot un per a l'àvia i els nets.

En el seu discurs, Ses Majestats tenien tota la raó, enguany, com que la gent ha d'estar més a ca seva, s'han demanat molts jocs de taula i han decidit que aquests regals no podien faltar. Així que el millor regal que he pogut tenir ha estat poder passar moments ben entretinguts amb els meus fills gràcies a una contrasenya que mai passa de moda: jugar?

Nota: No us penseu que tot són flors i violes i que sempre estan contents els meus fills eh! Però sense aquests moments que ens eboquen a records d'infantesa la vida no tindria cap sal.

Mandy Tuckett

El origen de las tabernas

Una taberna es un establecimiento de hostelería de antigua tradición, que sirve comida y bebida de forma opcional. Este nombre es sinónimo de cantina, bodegón y tasca, y como uso léxico alternativo de mesón o posada. En el siglo XXI el concepto del bar en la ciudad lo ha sustituido y también hay cadenas de marcas o firmas de restauración.

La palabra *taberna* proviene del latín (con plural *tabernae*) y era para un tipo de local comercial abierto a la calle de las ciudades de la antigua Roma. Solía encontrarse en los bajos de un edificio, y disponer de un único espacio abovedado. Su funcionalidad variaba según el tipo de actividad comercial a la que se dedicase. Así, en un *thermopolium*, se daban comidas calientes, mientras en un *pistrinum* se vendía pan, y en las *fulonica* tejidos.

Como establecimientos públicos se documentan locales similares ya en el año 1700 a.C. También se han encontrado pruebas de la existencia de un comedor público en Egipto en el año 512 a.C.

Se puede considerar la taberna romana (*Thermopolium* o taberna vinaria) como su precedente directo más antiguo debido a que se servía en ellas vino caliente.

En la taberna, con un parecido al bar de la actualidad, se comía de pie o en bancos colocados en el exterior del local. Se

servía comida rápida y menos elaborada ya que la idea era comer con prisas. La comida y la bebida se almacenaban en ánforas suspendidas de lo que hoy llamaríamos la barra del bar, de manera que se podían servir al instante. Esta "barra" disponía de un pequeño brasero para calentar la comida que lo necesitara y también de un espacio con agua para lavar los platos –muy velozmente y sin demasiada higiene.

En Alaior durante el siglo XIX hubo varias tabernas en la parte céntrica del pueblo, aunque hoy lo único que queda son los sótanos. En dos o tres de estas tabernas, se vendía vino y era posible también tomar anís, elaborado aquí, y gin y whisky, traídos de fuera.

**Recollirem els vostres
originals fins
al 25 de febrer**

**El número de
març sortirà
divendres dia 9**

AQUESTA APP SALVA VIDES

PROTEGEIX-TE A TU I PROTEGEIX ELS ALTRES
DE FORMA SEGURA, **ANÒNIMA** I IMMEDIATA

Baixa-te-la a
coronavirus.caib.es

GOVERN
ILLES
BALEARS